

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΕ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 10 ΙΟΥΛΙΟΥ 1937

ΑΡΙΘ. 26-27

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

6

'Ο Χριστὸς Κύριος.

"Ο Ιησοῦς Χριστὸς ἡξιον διτεῖνε οὐχὶ μόνον ἀναμάρτητος, ἀλλὰ καὶ βασιλεὺς Κύριος. "Οταν ὁ Πιλάτος ἔκπληκτος τὸν ἥρωτα «οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ»; δι' Ιησοῦς ἀπεκρίθη τὴν «καλήν», κατὰ Παῦλον, «έμοιογίαν»: «Σὺ λέγεις διτεῖνε οὐκοῦν βασιλεὺς εἶμι». Ό ωμαῖος ἦγεμὼν ἀσφαλῶς θὰ ἀνεταράχθῃ ἀκούων τὸν Ιησοῦν νὰ λέγῃ «ἡ βασιλεία ἡ ἐμή», ἀλλὰ καὶ θὰ ἀνεκουφίσθῃ ἀμέσως διτεῖνε τὸν ἥρωτας νὰ προσθέτῃ διτεῖνε ἡ βασιλεία τῆς ἀληθείας— «ἔγώ εἰς τοῦτο γεγέννημαι καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρτυρήσω τῇ ἀληθείᾳ· πᾶς διὸ ἐκ τῆς ἀληθείας ἀκούει μου τῆς φωνῆς». Απὸ τὴν σαρκαστικὴν δὲ ἐρώτησιν τοῦ Πιλάτου «τί ἐστιν ἀληθεία;» καθίσταται προφανές πόσον ἀκατάληπτοι καὶ ἀδιανόητοι ἡσαν δι' αὐτὸν ἡ προματικότης καὶ τὸ μεγαλεῖον τῆς βασιλείας τῆς ἀληθείας, περὶ τῆς ὁ Χριστὸς ὅμιλει.

"Η βασιλεία τῆς ἀληθείας,— χύτῳ εἶνε τὸ βασιλεὺὸν τοῦ Χριστοῦ· μεγαλεῖον, τὸ δρυόν ἀντιλαμβανό· μεθα διπὸ τὸ μέγεθος τῆς ὑπὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐπενεχθείσης εἰς τὸν κόσμον μεταβολῆς. Ο Χριστὸς ἐπεδίωξεν αὐτὴν τὴν δεσποτείαν ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, οὐδεὶς δὲ περισσότερον καὶ ἀσφαλέστερον αὐτοῦ ἐπέτυχε νὰ καταστῇ δι αὐθεντικὸς ἐπὶ τῆς μονάρχης. Αἱ ἐντολαὶ του ἀπετείνοντο δια πρωταγαί: «ἀκολούθει μοι», «δεῦτε δύνασθε μοι», «δεῦτε πρόσ με»· αἱ δηλώσεις του ἡσαν αὐθεντικαὶ ἀποφάνσεις κυρίους: «ἔγώ δὲ λέγω ὑμῖν..», τὸ 'Ἐγώ του ἀπέφαινεν ως όυθμιστὴν τῶν καρδιῶν, τῶν δικρονιῶν τῶν ἀτόμων, τῶν κοινωνιῶν καὶ τῆς ἴστορίας: «ἔγώ εἰμι τὸ φῶς τοῦ κόσμου», «ἔγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ ἡ ἀληθεία καὶ ἡ ζωή», «ἔγώ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωή», «ἄμην ἄμην λέγω ὑμῖν..», «ὅ φιλῶν πατέρα ἡ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκέ τίστε μου ἀξιος...οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής». Πάντες δι' αὐτόν, καὶ δι' ὅλους αὐτὸς μοναδικὸς Κύριος. «Μόνον ὁ Χριστὸς—εἴπεν ὁ Ναπολέων—ἐπέτυχε νὰ ἔγειρῃ

τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα τόσον ὑψηλά, πρὸς τὸ ἀόρατον, διτεῖνε νὰ ἀποβάινῃ ἀναίσθητον πρὸς τοὺς χρονικοὺς καὶ τοὺς τοπικοὺς περιορισμούς. Διὰ τῆς κανονίσης ἀβίσσου τῶν δεκαοκτώ (γράφε τώρα: εἴκοσιν) αἰώνων ὁ Χριστὸς μᾶς; ἀποτείνει μίαν ἀπαίτησιν, τῆς ὅποιας ἡ πλήρωσις εἶνε τὸ δυσκολώτερον τῶν πραγμάτων. Αὕτη δῆλα δὴ διποταίως ζητεῖται ἀπὸ τοὺς φίλους του ὁ φιλόσοφος, ἀπὸ τὰ τέκνα του δι γονεύς, ἡ νύμφη ἀπὸ τὸν νυμφίον τῆς καὶ ἀπὸ τὸν ἀδελφόν του δι αὐτῆς: Τὴν καρδίαν καὶ τὸ ἐπ' αὐτῆς ἀπόδυτον καράτος. Καὶ δύως ἡ ἀπαίτησις του ἔκπληγοῦται ἀμέσως καὶ κατὰ τὸν μᾶλλον ἀπόλυτον τρόπον. Αἵ δυνάμεις καὶ αἱ ἴκανότητες τοῦ ἀνθρώπου ἀποβαίνουν ἀμέσως νέα ἀποκτήματα τῆς ἀπεράγτου αὐτοκρατορίας του, διότι πάντες οἱ εἰλικρινῶς εἰς αὐτὸν πιστεύσαντες καὶ πιστεύοντες αἰσθάνονται μίαν οὐδαίναν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην καὶ διλόνερομον ἀφοσίωσιν. Τὸ φαινόμενον τοῦτο εἶνε ἀνεξήγητον, διότι κεῖται ἔξω τῆς ἔξουσίας τῶν δημιούργων τοῦ ἀνθρώπου δυνάμεων. Ο μέγιστος ἐπὶ τῆς γῆς καταστροφεὺς—δι κρόνος—ἀδυνατεῖ εἴτε τὰς δυνάμεις του γὰρ ἔξαντλήσῃ, εἴτε νὰ περιορίσῃ τὴν ἐπιρροήν του».

"Ο, τι ἀλλοτέ ποτε εἴπεν ὁ Ναπολέων δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ καὶ σήμερον καὶ εἰς δποιανδήποτε ἐποχήν. Οὐδεὶς τύμιος ἀνθρώπος δύναται ν' ἀρνηθῇ δι της ἐκατομμύρια καρδιῶν τελοῦν ὑπὸ τὴν κυριότητα τοῦ προσώπου του Ιησοῦ Χριστοῦ· καὶ εἶνε ὁ Χριστὸς δεσπότης δχι τῶν ἀπλῶν καὶ ὀσημάντων ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀριστῶν καὶ εὐγενεστέρων ἀντιπροσώπων τῆς ἀνθρώποτητος, ἀπ' αὐτῶν τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων, αὐτοὶ δ' ἀκριβῶς εἶνε καὶ οἱ κατὰ τὸν μᾶλλον πανηγυρικόν, ἀπερίφραστον καὶ ἀποφασιστικὸν τρόπον ὁμοιογήσαντες διτεῖνε ἡ πρὸς τὸν Χριστὸν ἀγάπη αὐτὴν ἡτο δι' αὐτοὺς πηγὴ παντὸς δι, τι ἀγνὸν καὶ εὐγενές. Δύναται χωρὶς ὑπερβολὴν νὰ λεχθῇ διτεῖνε, ἐὰν συνετάσσετο κατάλογος τῶν μετ' ἐνθουσιασμοῦ αἰσθανθέντων τὴν ὁφ' ἔαυτοὺς ἐπίδρασιν τοῦ Χριστοῦ, δι κατάλογος αὐτὸς θὰ περιελάμβανεν ὀνόματα προσώπων, τὰ δποια ἀπὸ ἔποψεως ἀγνότητος

καὶ ὑψώντος καρακήρος κατέχουν τὴν πρώτην θέσιν καὶ εἶνε οἱ εὐγενέστεροι τῆς ἀνθρωπότητος ἐκπρόσωποι.
Ἄφαιρέσωμεν τὸ ωράκιον τὸ μπερφυσικὸν ἀπὸ τὸ πρόσωπον
Χριστοῦ, ὅπως οἱ ὁρθολογισταὶ ἀξιονύ· ὅλοι αὐτοὶ
οἵ ποτε ζήσαντες καὶ σήμερον ζῶντες δὲν θὰ πα-
παρουσιάζοντο ὡς ἄθλια θύματα πλάνης καὶ παρα-
στρατημένοι διπαδοί τοῦ περιεργοτέρου τῶν ἀπατεώ-
νων; Καὶ ἡ τοιαύτη ἐκδοχὴ δὲν ὑπὸ ἀπετέλει τερατω-
δίαν ἀπειρως δισκαραδεκτούραν ἀπὸ οἰονδήποτε
θαῦμα τῆς Καινῆς; Διαθήκη;

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑΙ ΑΔΗΘΕΙΑΙ

Рис. 2.10-16

«Δόξα καὶ τιμὴ καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ δίγαθδόν! Εἰς τὰ κείλη τοῦ μακαρίου τῶν Ἐθνῶν ἀποστόλους ἡ θριαμβευτικὴ αὐτῇ πεποιθησις παρουσιάζει βαθύτατον τὸ ἑνδιαφέρον. Ἐμόχθει οὐδὲν ἄλλο πράττων ἢ τὸ δίγαθδον ἐργάζόμενος. Καὶ διμως, σπανίως ὑπέφερεν ἀνθρώπος, σπανίως ἔξηγετε λισθητὸν δίγαθδοπος περισσότερον αὐτοῦ. Ἀλλὰ τί τοῦτο; Οὐ 'Απόστολος, πράττων τὸ δίγαθδον, κηρύσσων τὸν Χριστὸν καὶ διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τοῦ παραδείγματος αὐτοῦ, οὐδέποτε ἀπέβλεψεν εἰς τὴν παρὰ τῶν ἀνθρώπων δόξαν καὶ τιμὴν, οὐδὲ εἰς τὴν κατ' ἀνθρώπων εἰρήνην. Ἡτοῦτον δέ τοι τὸν δόξαν τὴν ἐν οὐρανοῖς καὶ τὴν ἐν οὐρανοῖς τιμὴν καὶ εἰρήνην, τὰς μόνας βεβίας, τὰς μόνας προγενατικάς, τὰς μόνας πρὸς δὲ εἶναι ἀξιον τὸ παντούλεπτον δὲ ἀνθρώπος. Καὶ αὗται ἀπόκεινται καὶ ἀναμένουσι πάντα διτις ἐργάζεται τὸ δίγαθδον ἐν τῇ ἀνθρώπην κοινωνίᾳ, ἀσχέτως ἀν ταπειδίῳ εἰς τὸν ἐργάτην τοῦτον τοῦ δίγαθδου ἀντὶ τοῦ μάννα χολῆν, ἀντὶ τοῦ θύματος δέσος. Τοῦτο θεοπνεύστως διαβ-βιαῖν δὲ 'Απόστολος πρὸς τοὺς ἐν Ῥώμῃ χριστιανούς, οἵτινες κατὰ μέγιστον μέρος προήρχοντο εἰς Ἰουδαίων, μίαν ταύτην εἰσάγει διάκρισιν, διτις: καίτοι ἡ οὐρανία ἀνταμειψις ἐπιφυλάσσεται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πάντα ἐργάτην τοῦ δίγαθδου, διμως, φυσικῷ τῷ λόγῳ, ἀναμένεται νὰ ἀναδειχθῶσι πρῶτοι οἱ Ἰουδαῖοι, αὐτοὶ πρῶτοι, ὃς ἐκ τῶν γενομένων πρὸς αὐτοὺς ἐπιστρέψειν, πιστεύοντες εἰς τὸν Χριστὸν καὶ πράττοντες τὸ δίγαθδον, τὸ δύποιον καὶ διὰ νόμου γραπτοῦ κατέστησε δῆλον εἰς αὐτοὺς δὲ Θ.-ός. Τοῦτο μέντοι διμως τοῦτο πρωτεῖον εἶναι μὲν τὸ ἐφετόν, οὐχὶ διμως καὶ οἴκοθεν ιτητόν, δι' αὐτὸν τοῦτο διτις θά δη ἡ τοῦ ἐπίσης ἀπόρσιτον δι' ἄλλοις δι' αὐτὸν τοῦτο διτις δὲν θὰ δησον Ἰουδαῖοι, ἀλλά, φέροντες τὴν Ἑλληνες. Οἱ Ἰουδαῖοι ἐνδιμάζον διτις δι' αὐτὸν τοῦτο διτις εἶναι Ἰουδαῖοι οἱ περιέχουσιν αὐτοδικαίως τῶν «ἔθνη-κῶν» καὶ διτις μάλιστα δι' αὐτὸν τοῦτο θὰ ἐκφύγωσι τῆς θείας ὁργῆς καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ήμέραν τῆς κρίσεως. Ἀλλ' ἡ ἐπιψις αὐτῇ ἡ τοῦ σφαλεροῦ ἐπακολούθημα τῆς ἀτελοῦς καὶ ἐγωπαθοῦς ἀντιλήψεως, διτις δὲ Θεός εἶναι μόνον «Θεός τῶν Ἐβραίων! καὶ διτις, ἐπομένως, ἀσχέτως πρὸς τὸ ἡθικὸν αὐτῶν ποιόν, δὲν θὰ δητὸ ποτε δυνατὸν νὰ ἔξιστωσῃ δὲ Θεός τὸν Ἐβραίον μὲ τὸν Ἐθνικόν.

‘Η ἐσφαλμένη αὐτῇ Ιουδαικὴ ἀντίληψις δύει τὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν Ἀπόστολον Παῦλον νὰ ἔκφέρῃ τὴν βαρυσήμαντον χριστιανικὴν ἀλήθειαν ὅτι ὁ ‘Υπέρτατος Κριτής δὲν ἔχει δύο μέτρα καὶ δύο σταθμά διὰ τὰς διαφόρους γενεὰς καὶ τὰ ἔθνη τῆς ἀνθρωπίνης οἰκογενείας. Αἱ προσωποληψίαι εἶναι κῆρος, κηλιδοῦσαι μόνον τὴν ἀνθρωπίνην κοίσιν· δχλί δύμως καὶ τὴν κοίσιν τοῦ Θεοῦ. «Οὐ γάρ ἔστι προσωποληψία παρὰ τῷ Θεῷ»· θὰ κριθῶσιν ὑπ’ αὐτοῦ οἱ πάντες· ‘Ιουδαῖοι εἰναι; Εθνικοὶ εἰναι; καί, ἵνα ἀπὸ τῶν καθ’ ἡμᾶς ὀμβλήσωμεν. χριστιανοὶ εἰναι; δρυθόδοξοι; αἱρετικοί; σχισματικοί; ἀλλόθρησκοι; μαρούν ἔστω πάσης θρησκευτικῆς κοινωνίας καὶ δργανώσεως; Οὐδεὶς θὰ ἔκφύγῃ τὴν κοίσιν τοῦ Θεοῦ «τὴν ἡμέραν ἐκείνην δὲ τε κρινεῖ ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων», καθ’ ἄκατ’ ἐπανάληψιν ἐκήρυξεν δ Παῦλος, καὶ μάλιστα, διὰ Κριτοῦ αὐτοῦ τοῦ Ἰδίου τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἱησοῦ Χριστοῦ. ‘Ο Ἱησοῦς Χριστὸς θὰ κρίνῃ καὶ τοὺς πιστεύσαντας καὶ τοὺς μὴ πιστεύσαντας εἰς αὐτὸν. ’Αλλὰ θὰ κρίνῃ δυμως ἀπροσωπολήπτιως, ἔχων ὡς βάσιν κριτήριον τὸ μέσον, τὸ δποῖον εἶχεν ἐκαστος εἰς τὴν διάθεσίν του ὡς γνώμονα τοῦ βίου του. ‘Ο Ἱουδαῖος εἶχε τὸν Μωσαϊκὸν Νόμον; θὰ κριθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νόμου τούτου. ‘Ο Ἐθνικὸς δὲν εἶχε μὲν Νόμον γραπτόν, ὡς δ Ιουδαῖος, εἰς τὰς πλάκας ἢ εἰς τὰς βίβλους, εἶχεν δυμως τὸν νόμον τὸν γραπτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ, ἥτοι τὴν συνείδησιν· θὰ κριθῇ λοιπὸν ἐπὶ τῇ βάσει ταύτη, καθ’ ὃν ἡ συνείδησις παρ’ ἐνὶ ἐκάστῳ ἐνεργεῖ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔργον, τὸ δποῖον δειπνοῖο εἰς τὰς βίβλους γραπτὸς Νόμος ἐπιτελεῖ, ἥτοι δειπνύει τὸ πρωκτέον καὶ τὸ φευκτέον. «Οσοι ἀνόμως ἡμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται· καὶ δοι δὲν νόμῳ ἡμαρτον διὰ νόμου κριθήσονται. Οὐ γάρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ, ἀλλ’ οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου (ἔστωσαν καὶ «Ἐθνικοί») δικαιοθήσονται». ’Αλήθεια, πικρὰ μὲν ἵσως καὶ δι’ ἡμᾶς τοὺς χριστιανούς, ἀλλ’ ἀτεγνητος.

K.

2 Kopiyθ. 6,1-10.

Μετὰ πόνου εὐλόγου δὲ Ἀπόστολος Παῦλος παρηκολούθει καὶ μαχράν εἰδος οὐκόμενος τὰ τοῦ βίου τῶν προσφιλῶν αὐτοῦ Κορινθῶν. Πόσους κόπους καὶ μόχθους, πόσα δίκρυα δὲν εἶχε χύνει, ἵνα συμπήξῃ τὴν πρώτην ἐν Κορίνθῳ χριστιανικὴν Ἐκκλησίαν; Δοθεῖναί εἰκ τῶν σπλάγχνων τῇς πρώτης ἐκείνης Ἐκκλησίας συβαρώταται ἀφ' ιμαὶ τόσον περὶ τὴν πίστιν, ὃσον καὶ περὶ τὸ ή̄ ή̄, ἔδωκαν τὴν θλίψεον μέν, ἀλλὰ λίαν διδατικὴν εὐκαιρίαν εἰς τὸν πνευματικὸν πατέρα, τὸν ποιμένα, τὸν διδάσκαλον, ἵνα ἐκδηλώσῃ τὸ πριγματικὸν ποιμαντορικὸν κατὰ Χριστὸν ἥθος καὶ ὑποτυπώσῃ ἐν ταῦτῃ τὸ ἴδεωδες τῆς συνέσεως, τῆς ποιμαντικῆς ἐνεργείας καὶ δράσεως, τῆς ἀρμοζούσης εἰς «ποιμένας ψυχῶν» καὶ «τύλους Χριστοῦ» στάσεως ἀπέναντι τοῦ ποιμάνου, ἔστω καὶ ἐνὸς χριστιανοῦ, εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἀμαρτίας καταπέσοντος.

Κατάπληξιν δὲ θυγατράν προσήκενησεν εἰς αὐτὸν οὐδέ τὸ παρόπτωμα τοῦ αιμομίκτου. Τὴν συνείδησιν αὐτοῦ ἔπειτα γειτονεῖς τόσον, καὶ τὸ πατρικὸν ἐνδιαφέροντος ἐκινήθη

ον, ώστε δ' Ἀπόστολος ἔδωκε διέξοδον εἰς τὴν ἔχουσαν αὐτὸν θλίψιν καὶ τὸ πότον σφράγισα καὶ διὰ τῆς πρώτης αὐτοῦ πρὸς τοὺς Κορινθίους ἐσολῆς. Ἐπειταὶ δὲ ὅμιον τὸν πεσόντα, ἀλλὰ ὅλους τοὺς χριστιανοὺς τῇ; Κορίνθου, διότι δὲν ἔσαν τὴν ὁρελιμένη συγκίνησιν πρὸς τὸν οὐτωδίον προσβαλόντα τὰ χριστιανικά ἤδη. Ἡτο φυν νὰ λυπήσῃ τοὺς ἀγαπητούς του Κορινθίους διὰ παλαιρήσεων ἐκείνων. Πῶς ἔφερεν δμως τὸ ἥριον ἀποτέλεσμα! Ὁ αἴμομπτης μετενόπενος οἱ Σορόνθιοι ὑπήκουσαν εἰς ὅλας τὰς συστάσεις τοῦ πιατικοῦ των πατρός. Ἀποτέλει «πνεῦμα Χριστοῦ καὶ η δευτέρα ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου πρὸς αὐτοὺς Κορινθίους καὶ ἀποθαυμάζει τις τὴν θλίψιν αὐτοῦ, τὴν σκέψιν του, τὸν πόνον του πρὸς οὓς, τοὺς δοπίους θεωρεῖ αὐτὸ τοῦτο ὡς «τέκνα ιοῦ», ὃς σῶμα «πνευματικόν», τοῦ δοπίου αὐτὸς οὐ η κεφαλή. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος διηγαψε τὴν την Ἐπιστολὴν ἐν ἐπιγραφῇ διὰ τὸ προκαλέσην λύπην, ὃς καὶ προκαλεσεν, ἀφοῦ ητο γεγραμμένης πολλῆς θλίψεως καὶ συνοχῆς κατόδιας.. καὶ πολλῶν δακρύων· η λύπη δμως αὐτῇ ητο λύπη ησα «κατὰ Θεὸν» καὶ οὐχὶ «κατὰ ἀνθρωπον». η λύπη ἐκδηλοῦσα τὴν ἀγάπην τοῦ Ἀποστόλου τοὺς Κορινθίους, πρωθυιστένη δὲ νὰ χριστικοῦ σωτηριωδῶς αὐτούς, καὶ αὐτὸν τοῦτον τὸν ματικόν των πατέρων. Εἶναι θεῖόν τι χάρισμα, γνήσιον τοῦ Χριστοῦ πνεῦμα τὸ διὰ τῆς λύπης ιν! Ὁπόση δμως πατρική τρυφερότης, δόση τη χριστιανική πρέπει νὰ κατακλύσῃ πρὸς τοῦτο λυποῦντος τὰ στήθη. Καὶ ησαν βιβαίστατοι οἱ ινδιοί δια μόνον ἐξ ἀγάπης προήρχοντο αἱ δοριαὶ παρατηρήσεις τοῦ Ἀποστόλου. Ἀλλὰ καὶ οὐτόνον σκατὸν είχε νὰ ἀρῃ τὰς ἀφορμάς τῆς λύπης.

«Εἰ γάρ ἐγὼ λυπῶ θμᾶς, καὶ τίς ἔστιν δεύτερον με εἰ μὴ δ λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ»; «Υπέροθεία, τῷ διντι, ποιμαντορική ἀρχή, ἀλλὰ καὶ λειλεπτος.

α πρὸς αὐτὸν δὲ τὸν βαρύτατα ἀμυντήσαντα μίκτην μετὰ πόσης λεπτότητος καὶ αηδεμονίας ἡῆς φέρεται δι θεῖος Ἀπόστολος! Ἀφοῦ δι πρῶν ἐπιστολὴ ἔφερεν εἰς τὸ σηματίον τοῦτο σωτήτῳ ἀποτέλεσμα, σπεῦδει δι μακάριοις, δι «τύπος ιοῦ», νὰ παρακαλέσῃ θερμῶς τοὺς Κορινθίους ισμονήσωσι τὸ παρελθόν καὶ νὰ περιβάλωσι διης τὸν μετανοήσαντα ἀδελφὸν. Μετὰ τὴν λύπην η ἥπη νὰ ἔλθῃ η χαρά, η χαρὰ τῆς σωτηρίας, ήτη καὶ τοῦ ἀμυντήσαντος ἀδελφοῦ δὲν πρέπει νη χρονία, διότι ὑπάρχει φύσις—οἵ οηδεμονία ιποστόλου!—ὑπάρχει φύσις, «μήπως τῇ περιστρα λύπη καταποθῇ δι τοιοῦτος». Παρειάλει λοιποὺς Κορινθίους «κυρώσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην», δη τετεῖ αὐτό, ἐπὶ τέλους, δις πεσωπικήν του ἐν δινόμαι τῆς ἀγάπης των. Καὶ εἶναι τοῦτο, πρὸς τοὺς Κορινθίους, ἀνάγκη καὶ ἀπὸ ἄλλης εἰς, νὰ μὴ δοθῇ δηλαδὴ ἔδαφος εἰς τὸν σφαταρὸς δρᾶσιν οὖτινος οἱ σκοποὶ εἶναι γνωστάτατοι: εμβαίνη, διπον ενδισκει τὰς ἀφορμάς, ίνα παραστεῖς τὴν ἀπόλειαν. «Οὐ γάρ αὐτοῦ τὰ νοήματα

ἀγνοοῦμεν» λέγει δι Ἀπόστολος. Πόσον ἀληθῆς καὶ εὐεργειακὴ διπόμνησις!

K.

Η ΦΙΛΙΑ ΓΕΝΙΚΩΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΓΑΝ ΦΩΤΙΟΝ

ΥΠΟ
ΚΩΝΣΤ. Γ. ΜΙΟΝΗ

Περὶ φιλίας γενικῶς.

ΕΙΣΔΑΓΩΓΗ

Οι διάφοροι τῶν ἀνθρώπων δεῖμοι ἐκτελοῦνται πατ' ἡρχήν ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ συναισθήματος. Πεστις, ἐλπίς, εὔνοια, φιλία, ἀγάπη, ἀφοσίωσις κατ. βασιζονται ἐπὶ τοῦ σαναισθήματος. Ορθῶς διεν τοῦτο θεωρεῖται πράτος ἀξιῶν, ἐν φ τὸ πραγματικὸν καὶ δημιουργικὸν εἰς ἀξιῶς ζῆτην πληροῦται καὶ ἐκφαντεῖται. Συναίσθημα ἵτων πλήρωσις, τοῖν δμως καὶ ἐκφανσις, ἐκδήλωσις. Ἀλλὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ συναισθήματος δὲν ἀπαντᾷ τις παρὰ πάσιν ἀγθρώπων ἐν τῷ αὐτῷ διαθημῷ καὶ τῇ αὐτῇ ἐκφάντησι. Δὲν διέπει πάξ ἀνθρωπος πατὰ τὸν ἰδίον τρόπον τὴν πλουσίαν πλήρωσιν τῆς ἀξιῶς, τὸν πλούτον τοῦ ἀληθῆς καὶ πραγματικῶς ζῆτην πάντας περιβάλλουσιν ημᾶς καὶ ιστανται: πρὸ καὶ πέρις ημῶν παρόντα. Διὸ καὶ δὲν δύναται πάξ τις νὰ ὀμιλῇ περὶ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀξιῶς, καθ' δι καὶ δι ζῶν ζωηρῶς τὴν ἀξιῶν τρόπον. Ὁ πασδήποτε ἀπαξάπαντες φέρουσιν ἐν ἔσωτοῖς ἐντυπωτικῶς τὸ συναισθαγόμενον τοῦτο ἐγώ, τὸ ποθεῖν καὶ ἀρεσκόμενον εἰς τὸ γάλ θεωρήται παρὰ τῶν ἄλλων μὲ διέρμιμα συμπαθείας καὶ εἰς τὸ γάλ ἀγαπάται. Ἐν ἑκάστῳ ἀγθρώπῳ οἰκεῖ η σιωπηρὰ ἐπιθυμία νὰ λαμβάνῃ μέρος ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τοῦ ἄλλων καὶ σύμμερος ἡται τῶν ἐν αὐτῷ. Τούτο δ' ἀκριβῶς εἰλέγχει τὸ ἀδέξιμον τῆς ἐκδοχῆς διτι δινθρωπος δὲν δύναται: πάντας δὲν δύναται τὸ πλήρωμα τῶν ἀξιῶν τῆς ζωῆς, αἰτίες διαφύλως σκορπίζονται: αὐτῷ. Τούναγτίον δι άνθρωπος δύναται γάλ ισθανθῆ, γάλ ιστηληρήθη καὶ γνωρίσῃ, γάλ ζῆτην πραγματικότητα τῶν ἀξιῶν τῆς ζωῆς καὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ζήσῃ ἐν αὐταῖς καὶ δι' αὐτάς. Ο ἀνθρωπος δύνειν ἔχει διδίον ἀξιῶν γιαὶ καὶ δι οργανον καὶ εἶναι διδίοις ἀξιῶις οἰλες γιαὶ καὶ δι οσυνείδητον διότι αὶ ἀξιῶις ἀκριβῶς διὰ τὸν ζυγίρωπον εἶναι, ἐν αὐτῷ καὶ δι' αὐτὸν διατηται: ἐκτεμναται καὶ ἐν αὐτῷ καὶ μόνη εἰσδύουσι μετὰ τῆς ἀπαιτήσεως νὰ πραγματοποιηθῶσι. Τι δ' ἔκκεστον πρόσωπον εἶναι, τοῦτο δρθῶς διαβλέπει τις ἐν τούτῳ: ἐν τίνι κόσμῳ ἀξιῶν ζῇ, εἰς τίνας σύντος ἀξιῶς εἶναι: ίκανος καὶ ποιάς ἀξιῶς προτιμᾷ. Ηρεκειμένου δὲ περὶ πράσινων παραφγημένης ἐποχῆς, μὴ δι ποικιλένων εἰς τὴν ζμεσσεν διὰ τῶν αἰσθήσεων παρατήρησιν, δύναται νὰ λεγθῇ διτι, ἐφ' δισι τὸν κόσμον τῶν ἀξιῶν των ἔξεδήλωσαν δι πωσιν καὶ ἀπετύπωσαν ἐν τοῖς ἔργοις, διγάμεθη ἐκ τοῦ πλήρωματος καὶ τῇς ἐξω ἀποτυπώσεως τοῦ ἔσω εἶναι των γάλ κρίνωμεν καὶ περὶ τοῦ ποιοτικοῦ τῶν ἀξιῶν των περιεχομένου. Μάλιστα δ' ἐφ' δισι τὸν ξειλογιανόν των κόσμου πλουσίως εἰς ἀξιῶν πλουσίων καὶ

ζωηρώς καὶ ἀσθόνως ἐν τοῖς ἔξω ἀπεκρυσάλλωσαν.

Ἐν τοιούτῳ ἀξιολογικὸν κριτήριον, μίαν τοιαύτην ψυχολογικὴν ἁνάλυσιν ποιούμεθα κατωτέρῳ καὶ ἐπὶ τοῦ θῆταιο πληρώματος τοῦ μεγάλου σίκουμενικοῦ πατριάρχου Φωτίου (IX αἰ.), στηριζόμενοι ἐπὶ τῶν ἀξιολογικῶν ἐκδηλώσεων, μᾶς ἡ μεγάλη αὐτῇ ἴστορική φυτισμοί μάκρις ἀπέλιπε τοῖς μεταγενεστέροις καὶ ἐν τοῖς ἔξω ἀπεκρυτάλλωσεν. Ἐξομεν γριλογυμένως πλουσιωτάτας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ψυχικοῦ του ἀσθμοῦ. Σαφῶτατα συγγράμματα ἀπέλιπεν ἥμιν, ἐν οἷς ἐκδηλῶς τυπούται ἡ σφραγὶς τῶν ἑσωτερικῶν του ἀξιῶν. Οἱ θελκτικῶν τατοῖς καὶ ἐλκυστικῶν τατοῖς τρόποις, καθ' ὃν ἐκφράζει τὸν ψυχικὸν πλοῦτον τῶν συγαισθημάτων του, ἰδίᾳ δὲ ἐν ταῖς ἐπιτολαῖς του, παρέχουσι μέσαν ἀπέτανον καὶ πρόχειρα διὰ τὴν μελέτην καὶ ἔρευναν ταύτην.

Ἐν ταῖς περὶ τοῦ Φωτίου μελέταις μαζὶ ἴδιαιτέρουν κυρίως ἐντύπωσιν προβλέψεων ἥμιν διάποτες τῆς ἐκδηλώσεως τοῦ συγαισθηματικοῦ του ἀσθμοῦ, μάλιστα δὲ τοῦ εὐγενεστάτου δεσμοῦ τῆς φιλίας, περὶ τὴν ἔρευναν τῆς δύοις πρόσωπας καὶ γονύν της ἀσχοληθῶμεν. Θάλιαν γενενήσαμεν δηλαγόντες τοῦ Φωτίου καὶ τὰς περὶ τοῦ εὐγενεῖς τούτου δεσμοῦ γνῶμας καὶ ἀντιλήψεις του. Θάλιαμεν τὸν Φῶτιον φίλον, τίνας ἐκλέγεις ὡς φίλους καὶ τι προτίθησι τῆς συγάψεως του φιλικοῦ δεσμοῦ. Τις ἀπαιτεῖ παρὰ τῶν φίλων του, πῶς συμπεριφέρεται πρὸς τους φίλους καὶ πῶς οὕτος τοῦ θηρακίου δεσμόν. Θάλιαμεν τὰς χαράς, διαδοκίματαν ἐκ τῆς μετὰ τῶν φίλων του ἀναστροφῆς, καὶ τὰς πικρὰς ἀπογοητεύσεις. Διατίθαντο ἐγκαταλιμπανδρεος παρ' αὐτῶν. Θάλιαμεν τὰς φίλους παραμυθίσαντα, ἐνισχύσαντα, παρηγορεύσαντα, ἀλλὰ καὶ φίλους ἐλέγχοντα καὶ αὐστηρῶν ἐπιτιμῶντα, φίλους συμβουλεύσαντα, διδάσκοντα, σοφίζοντα. Ἐκ δὲ τῆς ἀξιολογικῆς ταύτης ἀναλύσεως τῶν περὶ φιλίας καὶ φίλων γνωμῶν τοῦ Φωτίου, τῶν ἐκ τῆς ἴδιας του πείρας ἀπορθέουσῶν, θάλιαμεν ἅμα γνωρίσει καὶ τὸν δόλον ἑσωτερικόν του ἀσθμοῦ, τὸ συγαισθημένόν του ἔγχον τὴν πληρωτήτην του, διότι ἡ φιλία ὡς ἐκδηλώσις εἶναι περιεκτικὴ ἐνότητης ὑψηλωτέρων ἴδιωτητῶν, αἴνινες ἀποκαλύπτουσι τοῦ κεκλεισμένου χαρακτήρος των μέρος τι, ἀλλὰ καὶ διατηροῦσι καὶ ἐν ἴδιον τῷ, διερ θάλια, διερ δὲν συμπίπτει πρὸς τὴν τοῦ.

1. Η λεπτομερῆς μνημόνευσις τῶν ἔργων τοῦ Φωτίου ἐκφεύγει τὸν σκοποῦ τῆς προκειμένης μελέτης. Αναφέρομεν μόνον τὰ σποδαῖτερα ἐξ αὐτῶν, ἀτίνα είναι: 1) Τὸ Ἀμφιλάχια. 2) Η Βιβλιοθήκη τῆς Μυριόστην λοις ἡ Μυριόστην. 3) Τὸ Λεξικόν τῆς Λέξεων συναγωγῆς. 4) Αόγος περὶ τῆς τοῦ ἄγιου Πνεύματος μυσταγωγίας. 5) Διήγησις περὶ τῆς Μανικαίων ἀναδιλαστήρεως. 6) Εφετήματα σὺν ταῖς πατριάρχεσι. 7) Παραίνεις διὰ γνωμολογίας. 8) Σχόλια καὶ εἰς τὴν ἀγίαν Γραφήν. 9) Αόγος. 10) Επιστολαὶ αἵτινες ἀποτελοῦσι τὴν πρώτην καὶ σπουδαιοτάτην πηγὴν διὰ τὴν κατανόησιν τοῦ τοῦ χαρακτήρος καὶ τῶν γνώσεων τοῦ μεγάλου πατριάρχου. 11) Τὸ Περὶ τῶν Φράγκων καὶ τῶν λοιπῶν Αστινον συγγραμμάτων κακῶς ἀποθέτεαι εἰς τὸν Φῶτον. Τοῦτο εἶναι εργον μεταγενεστέρας χειρός.

2. I. N. Βαλάντα, Επιτολαῖ Φωτίου. Εγ. Αργεντίνη 1864.

τῶν ἐπὶ μέρους προσώπων —ἄν καὶ δὲν ὑφίσταται χωρὶς αὐτά —, φέρουσι μίαν ἴδιαν ἀξίαν. Ἡ φιλία εἶναι μία ὑψηλὴ συνθετικὴ ἀξία. Είναι, κατὰ τὴν ὁδυγούστατην φράσιν τοῦ Ἐραλίνη παθηγητοῦ Nikolai Hartmanni, «ἡ ἴδιαικὴ ὑψηλὴ τῆς ζωῆς ἐν συμπρᾶτι, ἡ καὶ ὡς τοιαύτη περιλαμβάνει ἕνα μὴ δυνάμενον νὰ παραρρεθῇ πλωτῶν εἰς πραγματικὸν ἀξιολογικὸν περιεχόμενον. Ἡ φιλία ἀποτυποῖ ἐν τῇ ἐκδηλώσει τῆς αὐτὴν ταύτην τὴν φιλούστος φυγήν. Καθρεπτίζει τὸ φυχικὸν καὶ ἐνδόμυχον εἶναι ἐν δλῃ του τῇ ἐκτάσει καὶ φανερώνει τὸν ἀνθρώπον ακούθλας τὰς συγαισθηματικάς του ἐκφάνσεις. Γνωρίζοντες δύον τὸν Φῶτιον ως φίλουν καὶ τὰς γνώμας τους γενικῶς περὶ φιλίας. θέλομεν γνωρίζεις αὐτὸν ἅμα τὸν Φῶτιον, τὸν φυχικὸν καὶ συγαισθηματικὸν του ἀσθμον, τὸ ἴδιον αὐτὸν ἐσώτερον συγαισθημένον ἐγώ.

Πρὸς ἡ διμιας ἐπιληφθῶμεν τῆς ἀναλύσεως τῶν περὶ φιλίας γνωμῶν τοῦ Φωτίου καὶ γνωρίσωμεν τὸν ἀλληλή της Φωτίου φίλον καὶ ἴδιωμεν πῶς διδισκεῖς συμπεριφέρεται ως φίλος, θεωροῦμεν σκόπιμον, πρὸς δικαιούτεραν κατανόησιν τῆς μεγίστης σημασίας, ἢν διμπερικλείσεις ἡ συνθετικὴ αὐτῆς ἀξία τῆς φιλίας, γὰρ προτάξιμεν γενικά τινα περὶ φιλίας καὶ νὰ ἔρευνήσωμεν τὴν ἀξιολογίαν τῆς ἐννοίας της, μετὰ συγτόμεων ιστορικῆς ἀνασκοπήσεως τῶν περὶ φιλίας ἀντιλήψεων τῶν ἀρχαίων λαῶν — Ελλήνων, Ρωμαίων, Εβραίων — καὶ τὸν κυριωτέρων τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀντικροσθῶμαν.

1. Ἀξιολογικὸς χαρακτηρισμὸς τοῦ συγαισθηματος τῆς φιλίας.

«Ἐστι γάρ φιλία ἀφετή τις ἥ μετ' ἀφετής, ἔτι δὲ ἀναγκαιώτατον εἰς τὸν βίον.»

(Ἄριστος τέλος, Ηθ. Νικ. ΘΙ, 1)

Ἐμπιστοσύνη, πίστις, ἀλήθεια, ἀφοίσιτις, βεδαιότης, ἐκτίμησις, προσωπικὴ ἀγάπη κτλ. ἐμπερικλείσονται ἐν τῇ ἀξιολογικῇ ἐννοίᾳ τῆς φιλίας. Εν τῇ φιλίᾳ αἱ ἐπὶ μέρους αἵτιναι ἀξίαι ἐκτελοῦνται καὶ πραγματοποιοῦνται. Εν αὐτῇ καταποιοῦνται καὶ καθίστανται πρᾶξις, γεγονός, ἀποτέλεσμα. Οταν λοιπὸν δικιλωμένη περὶ τῆς ἀξίας τῆς φιλίας, ἐννοοῦμεν καὶ ἀρχήν τὰς ἡθικὰς ταύτας ἐπὶ μέρους ἀξίας ἐν τῇ ὥριταιον σχέσει τῆς ἐκφάνσεως καὶ ἐκδηλώσεως των. Πάσσαι διμιας συλληφθῶν αἱ ἀρέται αἱτίαι στρέψονται ως περὶ ἀξίων περὶ τὴν συνθετικὴν τῆς φιλίας ἀξίαν, ἢν ως κέντρον ἔχουσι καὶ ἐξ ἡς ως ἀπό την πηγῆς ἐκπερεύονται. Άλλα τὰ ἀρά γε εἰναι κατ' οὐσίαν φίλια; Τὶς ἐννοοῦμεν λέγοντες φιλίαν, ἡ τίς δὲ οὐσιώδης δρισμὸς τοῦ περιεχομένου καὶ τοῦ χαρακτήρος της; Άλληδεις ὀλίγαις λέξεις ὑπάρχουσιν, αἵτινες τόσον συχνὰ χρησιμοποιοῦνται παρὰ τῶν ἀνθρώπων εἰς τὰς ποικιλοτάτας σημασίας τῶν διαφορωτάτων ἀνθρωπίνων σχέσεων ως ἡ λέξις φίλια. Απὸ στόματος εἰς στόμα μεταβούσαι τοῖς περιεχόμενον, ἀλλὰ σπανιώτατα συναντώμενη τὴν ἐσωτερικήν καὶ θαμεῖαν ἐρμηνείαν τῆς ὑφῆς καὶ τοῦ χαρακτήρος της,

ευσίας και τοῦ περιεχομένου της. Τὸ περιεχόμενος ὡς ἐκδήλωσις και πραγματικότης, κινούμενον ποικίλλον διαρκῶς, ἐκφεύγει τῆς συνειδητῆς γνώσης. «Φιλία», λέγει ὁ Hartmann, «εἶναι ἡ ἴδαινη ἡ μορφὴ τῆς ζωῆς ἐν σμικρῷ». Άλλα τις ἡ ἴδαινη ἡ θικὴ μορφὴ τῆς ζωῆς ἐν σμικρῷ; «Οἱ στοτέλης ἀποκρίνεται: «τὸ κατ' ἄρετὴν φυλία ἀρετὴ, κατὰ τὸν Σταγειρίτην φιλόσσοφον, ἀρετὴ, αὐτὴ «ἡ» ἀρετὴ». Άλλ' ὡς ἀδύνατον οὐαὶ συλλάβωμεν λογικῆς και παθορίσωμεν τὸ ἀρετὴν, οὐτω καὶ ὁ περὶ φιλίας ὅρισμὸς ἐκφεύγει λογικῆς διατυπώσεως. Διότι ἡ φιλία ζῆται, ὅτι ἐκδηλώνει ὡς ἐκφαντικὸν δὲν ἀποτελεῖ τὴν σύντησην, ἀλλ' εἶναι ἀπλῆς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σύντησης.

Ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων δὲ τῆς ἐκφάνσεώς της ὠμεθαί ἐν τοῖς ἀκολούθοις, ὅπως περιγράψωμεν οὐχὶ νὰ ἀρίστωμεν αὐτήν. Σημειώτεον δὲτι δὲν εἰ δυνατὸν ἐν τοῖς στενοῖς ἀρίστοις τοῦ σκοποῦ τῆς κειμένης μελέτης νὰ διαπραγματευθῶμεν πάσας τῆς ἔννοιαν τῆς φιλίας ἀποτελούσας ἰδιότητας. μόνον τῶν μαλλὸν οὖσιωδῶν και περιεκτικῶν τητῶν τῆς ἔννοιας τῆς φιλίας, ὡς ἀνέπτυξε ταύτας ταῖτέρως ἐπ' αὐτῶν ἐγκύψας και φιλόσσοφής τας: οἱ στοτέλης, θέλουσιν ἀπασχολήσει ήμιτις κατωθι.

(Συνεχίζεται)

Η ΕΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Η ΜΟΝΗ ΤΩΝ ΒΕΝΕΔΙΚΤΙΝΩΝ MARIA LAACH

Ἐν τῇ μεταρρυθμιστικῇ αὐτοῦ προσπαθείᾳ Πάπας Ιωάννου Χ' ἐπιθυμῶν νὰ συνδέσῃ τὴν ποιμανομένην αὐτοῦ ἐκκλησίαν πρὸς τὴν παλαιὰν λατρείαν και ἐβειαν, αἱ δύοντα ζωγρονούμεναι δόηγον πρὸς θρησκευτικὴν και ηθικὴν εὐεξίαν και ἐπίθοσιν, γνωρίζων τοῦτο μὲν διτι πάσις ἀνεν λατρείας μι το τὸ νεκρὸν γνώθισμα ἀνθρώπων, οἵτινες ἐν θρησκευτικῇ αὐτῶν ἀδιαφορίᾳ, οὐδεμίᾳν αἱ ἀγκην θεανθρώπους ἐπικοινωνίας μετὰ τοῦ θείων, περιορίζονται κατ' ἐπιφάνειαν εἰς τὴν οὐτω λεγομένην θεωτικὴν πίστιν, ἐσωτερικῶς παντελῶς ἀπιστοῦντες, το δὲ μὲν λατρεία ἀνεν κατανοήσεως τῆς σηματικῆς και τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, ἀνεν τῆς γιώσεως θεμελίου, τῆς προσλεύσεως και τῆς σχέσεως αὐτοῦ πρὸς τὴν πνευματικὴν θρησκείαν τοῦ Χριστοῦ εἶναι εἰμὴ ξηρὸς τύπος δόηγῶν πολλάμις εἰς τὴν ωσιν τῶν πνευματικῶν στοιχείων τῆς πίστεως, πρώτην και λυσιτελεστέραν ἐνέργειαν ἐθεώρησε περὶ τὴν θείαν λατρείαν κινητον, ήτις ἐν τῇ ἐπιμητρῷ ὡς λειτουργικὴ κίνησις ὑποδηλοῦται. Ἐπειδὴ ος ἡ θεία λατρεία δὲν ἔχει ἀποκλειστικὸν σημοπόνο προσεύχεσθαι μόνον μετὰ τῆς προσευχομένης ἐκκλησίας, ἀλλὰ και τὴν ἐποικιδόμησιν και τὴν διαπινώγησιν τῶν πιστῶν δι' ὃν διαθέτει μέσων και αὐτοῦ ἔτι τῶν ἐξωτερικῶν χαρακτῆρα ἐχόντων, τῶν τε επιθῶν, τῶν ψαλμοφιδῶν, τῶν ἀναγνωσμάτων, τοῦ κηρυκατος και παντὸς ἄλλου μέσου δυναμένου νὰ ἐπιτελεῖ ἐπὶ τῆς ψυχῆς τῷ πιστῶν, ἔστω και ἐκ τῶν

ἔξι ποδὸς τὰ ἔσω, διὰ τοῦτο τὸ κεφαλαιῶδες πρόβλημα, τὸ διόποιν ἀπασχολεῖ τὴν λειτουργικὴν κίνησιν, δέον νὰ χαρακτησθῇ ὡς τριπλοῦν και διφυές. Τριπλοῦν μὲν διότι ἡ λειτουργικὴ κίνησις δρεῖται α) νὰ διδάξῃ τὸν λαόν νὰ προσεύχηται μετὰ τῆς ἀγίας τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίας, νὰ εδοίσκηται μετ' αὐτῆς ἐν ζώσῃ κανονικῷ διότι ζῶν μέλος πρὸς ζῶν διγανικὸν σῶμα, ἐν φὶ τὰ μὲν καθ' ἔκαστα μέλη λειτουργοῦσιν ὑπὲρ τοῦ θλού, τὸ δὲν δὲ ὑπὲρ τῶν καθ' ἔκαστα μελῶν. β) νὰ ἐπιδιώῃ και νὰ ἐπιτύχῃ τὸν διακανονισμὸν και τὴν διατύπωσιν τῶν τῆς θ. λατρείας σκοπίμως και εὐσεβοφόρων και εὐσεβοπρεπῶς, τὴν ἐφαρμογὴν δὲ αὐτῶν εὐτάκτως και εὐσχημόνως, ἵνα οἱ πιστοί, εἰς τὴν κοινὴν προσεργόμενοι προσευχήν, μὴ δυσφορῶσιν ἐπὶ τῇ προσελεύσει, μηδὲ ἀποτρέπωνται ἀπὸ τῶν περιτέρῳ φοιτήσεων, ἀλλ' εὐχαρίστως και καρποφόρως μετέχοντες αὐτῶν γίνονται ἐφεξῆς προδυμότεροι περὶ αὐτᾶς και γ) νὰ ἀναλύσῃ ἐπιστημονικῶς και νὰ δοῖσῃ ἐπακριβῶς τὰς ἀρχὰς και τὴν προέλευσιν τῆς θ. λατρείας ἀνατρέχουσα εἰς τὰς πηγὰς και ἐρευνῶσα πάντα τὰ ἀρχαῖα τῆς πίστεως ὑμῶν μνημεῖα, φιλολογικά, ἐπιγνοαφικά και τέχνης. Διφυῆς δὲ διότι ἡ κίνησις αὐτὴ σὺν τῷ πρακτικῷ μετοξὺ τῶν πιστῶν προσορισμῷ (ὑποδ. α και β) ἔγει και χαρακτῆρα αισθηρῶς ἐπιστημονικόν (ὑποδ. γ) ἀναζητοῦσα διτι ἐν τῇ σκιᾷ τῶν αἰώνων ἀπεκρύψη και διτι ἐν ἀρχῇ ἐχογίσμενεσιν δι βάσις πρὸς διαμόρφωσιν τύπων».

Τοιαύτας βασικὰς ἀρχὰς ἔχουσα ἡ λειτουργικὴ κίνησις ἥρχισε τὸ ἔργον αὐτῆς κυρίως και συστηματικῶς κατά τὰς ἀρχὰς τοῦ ἡμετέρου αἰώνος.

Ως κύρια και γενικὴ ἔργα προεργασίας ἔχουσα δι, τι μέχρι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς ιστορίας τῆς λειτουργικῆς, ὑπὸ εὐρυτέραν ἔννοιαν, ἐγράφη, ἥρχισαν αἱ λειτουργικαὶ ἐρευναὶ ὑπὸ τῶν βενεδικτίνων πατέρων τῆς Beuron, οἵτινες συνεχίζοντες τὴν παραδόσιν τοῦ τάγματός των παρὰ τὴν κακοδαιμονίαν, τὸν διοίαν ἐπέφερον δι παγκόσμιος πόλεμος, μετὰ πολλοῦ κόπου και πολλάκις οὐχὶ ἀνεν διακοπῶν, ηδυνήθησαν ἐν τούτοις νὰ συνεχίσουν τὴν ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν και ἐρευναν περὶ τὴν λειτουργικήν.

Μετὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον ἐν ἔτει 1918 ἀρχεται και πάλιν ἡ παραδόσις πρὸς τὰς λειτουργικαὶ ἐρευναὶς, μετενεγκοῦσα διμως τὸ κέντρον αὐτῆς, καίτοι πάντοτε μεταξὺ βενεδικτίνων διαμένοντα, ἀπὸ τῆς Beuron εἰς τὴν μονὴν τῆς Maria Laach². "Ἐκτοτε ἡ

¹ Εἰς τὴν παραδόσιαν μικρὸν ἡμιδινὸν μελέτην, ήτις ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν τόνωσιν τῆς παρὸν ἡμετέρης λειτουργικῆς κίνησεως ἀφ' ἐνὸς και ἀφ' ἐτέρου τὴν ἔκθεσιν τῶν διαφόρων προβλημάτων και τῶν πρὸς λύσιν αὐτῶν μεθόδων, περιοριζόμενα εἰς ἔξτασιν μόνον τῆς ἐπιστημονικῆς ἀπεστολῆς τῇ κινήσεως.

² Η ἡ τῆς Maria Laach κίνησις μολονότι ὡς κύριον μέλημα αὐτῆς ἔχει τὴν ἐπιστημονικὴν πρὸς τὴν θ. λατρείαν διερευναν. οὐδὲ ἡ τετον και πρακτικῶς ἐργάζεται προσπαθοῦσα, μὴ θίγουσα τὰ κακά, τὸν λαόν διὰ διατέρων διαλέξεων και πρακτικῶν μιθημάτων, εἰσιγνωσκῶν προτομασιῶν νὰ ἀνυψώσῃ εἰς τοιούτο σημείον, ἢφ' οὐδενὶσκόμενος θά δύναται νὰ ἐννοήσῃ τὰ λειτουργικά κείμενα ἐν τῇ πρωταρχικῇ αὐτῶν μορφῇ και γλώσσῃ. "Αντικρούς ἀντίθετος τάσις και ἀντίληψις ἐπικρατεῖ και ἐν τῇ

λειτουργική κίνησις ἐν Γερμανίᾳ ἔχει τὸ κέντρον αὐτῆς ἐν τῇ περιόπτῳ μονῇ, εἰς ἓν τῶν θαυμασιωτέρων τοπείων τῆς παροδήνιου Εὐρώπης κειμένη, ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ γερμανικοῦ θρύλου καὶ τῆς μυστικοπαθείας, ἀλλὰ καὶ ὠπλισμένη διὰ τῆς ποφίσ τῶν μοναχῶν αὐτῆς, συμβιβάζει καὶ συμπλέκει εἰς ἄρμονικὸν σύνολον τὸν θωμαντισμὸν καὶ μυστικισμὸν μετὰ τῆς ἑρῷας ἐπιστήμης, ἀμφίερᾳ σιολιχεῖα ἀποράτητα καὶ προϋποθέσεις διὰ τὰς λειτουργικὰς ἔρευνας.

"Υπὸ τὴν ποφήν ἡγείσαν τὸν ἥγονον τῆς ἐν λόγῳ μονῆς D. Dr Ildelsons Herwegen, τοῦ γιωστοῦ ἥδη εἰς τὴν ἐπιστήμην διὰ τῶν ἐπιστημονικῶν καὶ ἐπιλεκτικῶν αὐτοῦ ἔργων καὶ ἐκδόσεων³, ἐπεξετάθη ἡ λειτουργική κίνησις εἰς πᾶσαν τὴν καθολικὴν Γερμανίαν κατ' ἀρχάς.

Δὲν ἐξήγησαν τὴν φοράν ταύτην οἱ καθολικοί διὰ τῶν ἔρευνῶν των νὰ ἔι δυναμώσουν τὸν συνήθως σιμβαλλεῖ τὴν ἀγίαν Ἐδραν, δὲν ἡθέλησαν αὐτοὶ ὡς δυτικοί νὰ περιοδισθῶν εἰς τὴν ἔρευναν τῶν λειτουργικῶν προβλημάτων τῆς δυτικῆς μόνον ἐκκλησίας, ἀλλὰ ὡς ἐπιστήμονες ἀνοιχτοῖντες τὸ δρόμον μόνον καὶ τὸ βέβαιον ἐστράφησαν πρὸς πάσας τὰς κατευθύνσεις ἐνθα δινατὸν νὰ ἀνεύρωσι τὸ προερχόμενον ἀπὸ τὰ ὄρχαιδατα τῆς λατρείας ἡμῶν λείψανα. Ἡγόνησαν πᾶσαν προηγουμένην μεροληπτοῦνταν ἔργων τῆς Ρώμης καὶ ἀπέδωσαν σημασίαν μόνον εἰς τὰς πηγάς καὶ τὰ μιημεῖα ἀνεξιρητήτως τῆς προελεύσεως αὐτῶν.

Πρὸς ἔπουλονύθησιν τῆς παραδόσεως ταύτης ἡ μονὴ τῆς Maria Laach ἴδονος καὶ τὸ ἔτος 1930 εἰδικὴν ἀνωτέρων σχολὴν διὰ τὰς λειτουργικὰς σπουδάς, τὴν «Academie Benedictina Sanctae Mariae ad Lacum», τῆς δοτούσας προστιτατικὸν ὁ διδάσκαλον D. Dr. Herwegen⁴. "Ἄπας ὁ κύκλος τῶν μαθημάτων τῆς

πράξει καὶ μετὰ πάσης δραστηριότητος ἐφαρμόζεται ἐν Αὐστρίᾳ. ἡ τελεία δηλ., ἐκλαύνεντος τῶν τῆς θ. λατρείας, τὴν ἐδουνανίαν ἐν τῷ μονῇ Klosterberg καὶ τὸν οἰκουμένην ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ Chorherren. Prof. Plinius Persch, ἐκδότος τοῦ περιοδικοῦ «Bibel und Liturgie» τῶν Messstelle, Leben mit der Kirche, Andachten καὶ τῆς kirchliche Wandzeitung.

3) Ἐκ τῶν πολλῶν συγγραμμάτων τοῦ προφού Ἀββᾶ μηνηρονύμων ἐνταῦθα ἔκεινα μόνον, τὰ δοτούσα ἡμῖς εἴχομεν τὴν βύντχιαν ἀπελεύθημεν: Alte Quellen neuer Kraft, 1920. Lumen Christi 1924. Vom christlichen Sein und Leben, 1931. Kirche und Seele 1928. Christliche Kunst und Mysterium, 1929. Antike, Germanentum und Christentum, 1932.

Ἐκδόσεις: Ecclesia Orans. Die Betende Kirche. Mysteriumsgesammtelte Arbeiten Laachen Mönche. Das benediktinische Klosterleben in Deutschland.

4) Κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 1936 37 ουνωδὰ τῷ προγράμματι θὰ διδαχθῶσι τὰ ἔξης μαθήματα: 1) Ἀγιοι Κανόνες II μετὰ φροντιστηρίου περὶ τῆς πνευματικῆς φύσεως τῶν Ι. Κανόνων. 2) Ἰστορία τῆς χριστιανικῆς τέχνης ἐν σχέσει πρὸς τὴν λειτουργικήν. 3) Ἰστορία τοῦ ἀνατολικοῦ μοναχισμοῦ. 4) Ἰστορία τῶν βαθμῶν τῆς Ἱερωσύνης. 5) Μονακή παιδιογραφία. 6) Ἰστορικο-λειτουργικὸν φροντιστήριον. 7) Περὶ τῶν μυστηρίων τοῦ θ. βαπτισμάτος καὶ τοῦ χρισμάτος. 8) Ἐρμηνεία τῶν ἀναγνωρισμάτων τῶν θ. γραφῶν κατὰ τὴν M. Τεσσαρακοπήν. 9) Ἐρμηνεία τῶν ἀποστολικῶν Πατέρων καὶ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν πατριστικὴν θεολογίαν. 10) Φροντιστήριον περὶ τῶν παλαιοχριστιανικῶν ἐπιγραφῶν.

λειτουργικῆς ταύτης 'Ακαδημίας ὀποιβλέπει εἰς τὰ τόνωσιν τῆς λειτουργικῆς κινήσεως διὰ τῆς δημιουργίας εἰδικῶν ἐπιστημόνων, οἵτινες σκοπὸν καὶ ἀποστολὴν τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτῆς δράσεως θὰ ἔχουν τὴν λειτουργικὴν ἔρευναν καὶ τὴν διαφάνειαν τε λαοῦ. 'Αλλ' ἂς μὴ νομισθῇ ὅτι ἡ μονὴ Maria Laach περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν ἀκαδημίαν τῆς ἢ ὅτι ἡ τῇ ἴδιοισι ταύτης ἐμπέδοησε τὸ ἔργον αὐτῆς περατεῖθεν. 'Η τελευταία εἶναι προϊόν μεγάλης καὶ πολὺ τοῦς προπορειακούς ἐργασίας ἐπισήμων τῆς ἐπισήμης ἀντιπροσώπων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν πάντοτε πολὺ τὴν ἡγείσαν τοῦ ἥγονον τῆς μονῆς. Οὕτως ἀχεταὶ κυρίως ἀπὸ τοῦ 1918 ἐκδιδούμενη μία σειρὰ τόμοι λειτουργικοῦ περιεχομένου, τῶν δποίων ἐκδότης εἰν διηγημονευθεῖς 'Αββᾶς ὑπὸ τὴν διοικήσαν «Eccles Orans», τῆς δασούσας διαδότος τόμους «Vom Geist der Liturgie» τοῦ Romano Guardini δύναται τὴν χρονικηφισθῆναι διὰ φιλοσοφικὴ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν λειτουργικὴν ἔρευναν. Μετατρέποντας τὴν συγχραφέων τῆς σειρᾶς ταύτης συγκαταλέγοντα διγνωστὸς ἀλλοιούς βενεδικτίνος μοναχὸς P. Odo Csel, διποτές ἐν διατή τόμοις «Das Gedenkniß des Hl. Petri in altchristlichen Liturgie» 1918 καὶ «Die Liturgie als Mysterienfeier» 1922 ἐμπέπει τὰς βάσεις καὶ ἀποκυνιστάλλωσε τὴν μορφὴν τῆς εἰσιτηρίας λιγότενης σήμερος Θεολογίας τῶν Μυστηρίων (Mysterientheologie) καὶ διαδότης Anton Baumstark διὰ τοῦ Vom Geschichtlichen Werden der Liturgie» 1923.

Κατὰ τὸ ἔτος 1918 ἐπίσης ἡρχισαν ἐκδιδόμενοι δύο μεγάλαι ἐπιστημονικὰ σειραις ὑπὸ τὸ δόνομα «Liturgiegeschichtliche Forschungen» καὶ «Liturgiegeschichtliche Quellen» αἱ διποτά κατὰ τὸ 1919 συνεκεντρώθησαν εἰς μίαν «Liturgiegeschichtliche Quellen und Forschungen» ἐκδιδούμενην ὑπὸ τοῦ μοναχοῦ τῆς Maria Laach Kunibert Mohilbe καὶ Adolf Rückel. Εἰς τὴν σειρὰν ταύτην εἴκουσι ἐπὶ τὸ ἐκδόσεις μέχρι τοῦ μεριδιοῦ διοιδμοῦσαν, παρόντας ζονταὶ διαδότης μέχρι τοῦ μεριδιοῦ Anton Baumstark, γνωστότατος ἀνατολιστὴς τῆς Bonn, καὶ ἐκδότης τοῦ περιοδικοῦ «Oriens Christianus», δι Fr. J. Dölger δι πολύπειρος ἔρευνητῆς τῆς Ιεροδούλας τῶν θρησκευμάτων, δι εἰσαγαγὴν εἰς τὴν λειτουργικὴν ἔρευναν τὴν συγκριτικὴν μέθοδον χριστιανισμοῦ καὶ εἰδωλολατρίας καὶ θρησκειῶν διὰ τοῦ περιοδικοῦ παντού πολλούς συγγράμματος «Antike und Christentum», Th. Michels, O. S. B., δι Th. Klemiser, δι Joh. Peter, δ J. P. Kirsch κ.ἄ.

Τὸ 1921 ἀκολουθεῖ ἡ ἐκδόσις ὑπὸ τοῦ Odo τοῦ «Jahrbuch für Liturgiewissenschaft», ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ A. Baumstark καὶ τοῦ B. L. Maydt τοῦ διποτοῦ μέχρι τοῦ μεριδιοῦ διεκδόθησαν 13 τόμοι, περιοδικὸν τούτο, ἐκτὸς τῆς λεπτομεροῦς παρακολούθησεως τῆς καθόλου λειτουργικῆς κινήσεως, της πραγμάτων καὶ τῶν ἀρθρῶν αὐτοῦ, συγκεντρωτοῖ πλεονεκτοῖσιν βιβλιογραφίαν, κυρίως θεολογικὴν καὶ ἵτορες τῶν θρησκευμάτων, κατασταθὲν οὕτω τὸ ἔξαρσετη ἐπιστημονικὸν δργανον τῆς λειτουργικῆς ἐπιστήμης διεθνοῦς κύρους καὶ φήμης.

Τὰ ἀνωτέρω περιοδικὰ διαδότης συγγράμμα-

παγόμενα σίς τὰς ἐκδόσεις τοῦ ἐν ἑταὶ 1921 ίδου-
νέντος Verein zur Pflege der Liturgiewissenschaft E. V. μὲν ἔδραν τὴν μονὴν τῆς Maria Laach, διακρινόμενα διὰ τὴν ἐπιτημοσύνην αὐτῶν, παρὰ τὰ ἀκανθώδη καὶ πολύπλοκα θέματα, τὰ δυοῖς θέγοντ, μένοντα πάντατε ἐν τῷ αὐτοφῷ πλαισίῳ τῆς πίστεως, τῶν μυστηρίων καὶ τοῦ ὑπερφυσικοῦ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. Αὐτηρῶς ἐπιτημονικῶς ἔξειτάντα τὰ διάφορα λειτουργικὰ προβλήματα ζητοῦν καὶ κατορθώνοντα τὰ μὴ προσιστορικά μένον εἰς τὴν ιστορίαν καὶ τὴν ἔξελιξιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔρμητεύσοντα τὴν σχέσιν ὑπερφυσικοῦ καὶ τόπου, μυστηρίου καὶ λατρείας. Αὐτολογοῦντα τὴν ἔξελιξιν τῆς μεθοδολογίας τῶν ἐπιτημῶν καὶ μάλιστα τῶν ιστορικῶν, αἵτινες μέχρι τέο τίνος ἔτι ἀρκούμεναι εἰς τὴν ιστορίαν ἔξετασιν σήμερον θεωροῦν ἀπαραίτητον καὶ ζήτημα ἐπιτημονικῆς ἀξίας καὶ βιθύτης τὴν ἔξετασιν τῆς πνειματικοῦτοποιητῆς πλευρᾶς ἐκάστου προβλήματος, τὸν ἐμβάθυντιν εἰς τὸν μεταφυσικὸν αὐτοῦ καὶ τὴν ζήτησιν τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ αἰτίων. Χαρακτηριστικὰ ἔπι τοῦ προκειμένου εἶναι διαφορά τῆς «Ecclesia orans» λέγει: «Als Ausdruck des Objektiven und Gemeinsamen hat sich das Gebet der Kirche eine bestimmte äußere Gestalt geschaffen. Ihre Beschreibung und Erklärung, die Darstellung ihrer Entstehung und Erklärung rechnen wir zu unserer Aufgabe. Da aber die Form nur das innere Kündet, so werden wir dem Geiste der Liturgie unsere besondere Aufmerksamkeit zu wenden. Darum ist auch der Rahmen unserer Sammlung weit gespannt. Nicht nur das im strengsten Sinn Liturgische, sondern auch alles, was zu einer tieferen Erfassung beitragen kann, so besonders das Gebet und die Aszese der alten Kirche, die Geisteswelt der Kirchenväter, der Einfluss des Mönchtums auf die Ausgestaltung der Liturgie, wird in unserer Betrachtung einbezogen sein».

Εἰς τὰς γραμμὰς ταύτας τοῦ σεβαστοῦ ἡγούμενου περιέχονται ἡ βάσις καὶ ἡ ουσία τῆς λειτουργικῆς κινήσεως ἀπὸ καθολικῆς, ἀλλὰ δυνάμεια ἀνεπιφυλάκτως τὰ εἰπωμένα καὶ δρομοδέξια ἀπόψιμως.

5. Εἰς τὴν μεγάλην προσπάθειαν τῆς 'Ρωμαιοκαθολικῆς Ἑκκλησίας πρὸς πρόσδοτον τῶν λειτουργικῶν σπουδῶν καὶ προσέγγισιν πρὸς τὴν 'Ανατολικὴν 'Ορθόδοξον Ἑκκλησίαν σπουδαιοτάτην συμβολὴν προσέφερεν ὁ Kilian Kirelhoff, θαυματεῖς ἐν τῷ ἐγινωμένῃ αὐτοῦ ἐπιτημοσύνῃ συνεχέστων τὴν μετάφρασιν τῶν ὁρχαιοτάτων χριστιανικῶν ἀνηντιῶν μηνῶν τῶν πέντε πρώτων αἰώνων ὑπὸ Friedrich Wolters: *Hymnen und Lieder der christlichen Zeit*. Berlin 1923, διὰ τοῦ πρατειούντος αὐτοῦ ἔργου «Die Ostkirche bettet». Leipzig 1931—1933 ἥρξατο τὴν μετάφρασιν τοῦ Τριῳδίου (τῶν ἑπτὰ πρὸ τοῦ Πάσχα ἔβδομάδων). Τῆς μεταφράσεως πρωτάσσεται εἰσαγωγὴ ὑπὸ τοῦ A. Baumstark, διπλοῦ ποιεῖαι σύντομον ἀνασυρπησιν ἐπιφάνεων τῶν τῆς ὁ θοδόξου ἀνατολικῆς λατρείας. Εἶναι περιττόν, γνωμόνειν, νῦν τονισθῇ ἡ σημασία τοῦ ἔργου τοῦ Kirelhoff, διπλοῦ καὶ πρὸ τίνος ἔτι ἔξτρονησε τὴν μετάφρασιν *Simeon der neue Theologe, Licht von Licht*, Hymnen, Leipzig 1930. Αἱ ἔργαται αὐτοί, αἵτινες εἰσὶ καρποὶ τῆς λειτουργικῆς κινήσεως, οὐ μόνον συμβάλλουν

II.

'Η ἀπὸ τῆς Maria Laach λειτουργικὴ αὐτῇ κινητική εὐθείᾳ μεταξὺ τῶν προτεσταντῶν θεολόγων οὐδὲ μόνον διπαδούς. ἀλλὰ καὶ ἐν θέροισις ὑποστηρικτό οὐτῆς. Η σχολὴ τοῦ A. Harnack εἶναι ἐκείνη, ἡτι διποστοπεύει τὴν προτεσταντικὴν κίνησιν. Σχολὴ ἀπολύτως ιστορική, διάλογον ἢ μᾶλλον οὐδὲν λογικόν ἐνδιοφερούμενη διὰ τὴν πάστιν καὶ τὸ δόγμα, ὑπὸ τὴν δὲ θόδοξον καὶ καθολικὴν ἀποψιν, ἐζήτητεν δὲ μέσον διὰ τὴν ἔρευνά της οὐχὶ ὡς ἡ καθολικὴ, σχέσιν λοτρείας καὶ μυστηρίων πεπερασμένου καὶ ἀπείρου, ἀλλὰ ἔχοντα δὲ ἐφόδια τὴν φιλογραφίαν, τὴν ιστορίαν τῷ θρησκευμάτιον ἀπὸ τυπολογικῆς καὶ ιστορικῆς μόνον πλειοδεῖς καὶ τὴν ἐλευθεριαζούσαν, διὰ νὰ μὴ εἴπω μεν τὴν ἀρνητικὴν περὶ τὸ μυστηριακὸν περιεχόμενον τῶν λατρειτικῶν τύπων κριτικήν, ἥρχετε τὰς ἔρευνας οὐτῆς. 'Υπὸ τοιάντας συνθήκας προβαίνοντες εἰς τὴν ἔρευναν οἱ προτεστάνται θεολόγοι β· βαίω δὲν δύνανται νὰ προσφέρουν εἰς τὴν λειτουργικὴν κίνησιν εἰμὴ μόνον φιλολογικὴν ὅλην καλῶς καὶ συστηματικῶς ἐπεξιφασμένην πέραν δύμας τούτου οὐδὲν. 'Εὰν ἡ προσπαθεία τοῦ Hans Lietzmann, τοῦ ἀξιονός περὶ διαφορούσιν στρέφεται ἀπασαὶ ἡ ιστορικὴ θεολογία, ἡ δοσον ἔνεστι δηλ. στροφὴ τῶν προτεσταντῶν, ἔστω καὶ φαινομενικῶς, πρὸς τὰ δεξιά ἐπιτύχη δὲν γνωρίζομεν. 'Οφείλομεν ἐν τούτοις νὰ τονίσω μεν δὲτι μεταξὺ τῶν προτεσταντῶν ὑπάρχουν ἔρευνη ταὶ οἷαστα ἀπέχοντες τῶν καθολικῶν ἀναφορικῶν

εἰς τὴν διημέραι αὐξανομένην γνῶσιν τῶν θησαυρῶν τῆς 'Ανατολικῆς Ἑκκλησίας, ἀλλὰ καὶ συντελοῦν ἔχόχως εἰς τὴν ἀλληλογνωμοίαν καὶ ἀλληλοεπίμησιν τῶν διαφόρων ἀκελησιῶν, αἱ διποιαὶ περιφρίζονται μάνον εἰς τὴν θεωρητικὴν—καὶ ὡς ἔπι τὸ πολὺ ἐσφαλμένην—γνῶσιν ἀλλήλων. 'Η λειτουργικὴ κίνησις, ὑπὸ τὴν διπλῆν αὐτῆς ἀποτολήν, ἐπιστημονικὴν καὶ πρακτικήν, ἐκπινήσασα, ὡς ἀντικείμενον σκοπὸν ἔχουσα τὴν ἔρευναν τῶν πηγῶν ἀφ' ἐνδεικτικής ἐπιστημονικὴν καὶ πρακτικήν, ζεῦγον τὴν λατρείας, εἶναι ἀπό τοπος μὲν ἔρευνα κατὰ τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτῆς, τῶν ὄποιων τὸν χαιρετισμὸν μετέπειτα τὴν χριστιανικὴν 'Χρήμιον, προσωπικὴ δὲ καὶ περιστροφικὴν κατὰ τὸ πρακτικὸν αὐτῆς μέρος δρῶσα ἐν ταῖς ἐπὶ μέρον ἐκκλησίαις καὶ κοινότησι καὶ τοῖς διάφορον τρόπον καὶ σύστημα. 'Ἐν τῷ ἀναζητήσοι δύμας τῆς ἀληθείας καὶ τῶν πηγῶν ἔφθασεν εἰς τὴν 'Ανατολήν καὶ τὰς Ἑκκλησίας αὐτῆς, τῶν ὄποιων τὸν χαιρετισμὸν μετέπειτα τὴν ἀληθοῦς γνῶσεως μεταφέρει εἰς τὰς ἀλλας Ἑκκλησίας ἔξι ὅστε τὴν ἀφετηρίαν οὐτῆς. Βεβτίως θά δητο ὑπερβολινὸς καὶ μιστικὸς σοβαρὸς ὁ διεσχινωμένος, διτὶ ἐπιτεύχθη ἡδη ἡ ἀλληλογνωμοία τῶν Ἑκκλησιῶν καὶ δὲ ἐκάστη πάντων πατέρειται τὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν ζωὴν τῆς ἀλλήλης, ἀλλ' ἔξι ίσου υπερβολικὸν θά δητο, σήμαρον, κατόπιν τῶν ἐπιτευχθέντων διά τῆς λειτουργικῆς κινήσεως καὶ δὴ καὶ τῆς καθολικῆς κινήσεως, νὰ ἐπαναλαμβάνωμεν δ. τι ὁ Heiler πρὸ μιᾶς δικαιαρχίας ἔγραψεν, διτὶ «Die Seele der östlichen Kirche ist den alten östlichen Forschern fast immer verborgen geblieben». (Morgenländischer und abendländischer Katholizismus in Internationale Kirchliche Zeitschrift. Τόμ. 16 [1926] σελ. 4 καὶ ἔξ. I. Καρμίνη ἐν N. Σιάνω τόμ. 31 [1931] σελ. 105). 'Ακουσίως ἡ Δύσις καὶ ίδια ὁ Καθολικός διά τῆς λειτουργικῆς κινήσεως ὁδηγήθηται εἰς τὴν 'Ανατολήν Ἑκκλησίαν, γνωμίσεως δὲ καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἡ τοὺς θησαυρούς αὐτῆς καὶ ἐνθουσιῶν ὑπὲρ αὐτῶν ἐπιδιώκει ἐν πολλοῖς τὴν ἀπομίμησιν αὐτῆς καὶ τὴν εἰσαγωγὴν εἰς τὴν λατρείαν αὐτοῦ στοιχείων δραχαιοτάτων θιατηρουμένην μὲν ἔτι ἐν τῇ 'Ανατολῇ, ἐκλειψάντων δὲ ἀπὸ πολλοῦ ἐν Δύσει.

ποδός τὴν πίστιν καὶ τὴν μέθοδον τῆς ἐρεύνης αὐτῶν. Ο Ad. Deissmann, τοῦ δικίου τὸ κλασσικὸν ἔργον «Licht von Orient» εἶναι ἀδιαφιλονίκητος μαρτυρία περὶ τούτου, καὶ δ L. Fenzl, ὅτις, ἀλλοιοι καθολικές, ενθίσκεται ἐπὶ τὴν καθολικήν ἐπίδρασιν, ἀντιπροσωπεύονται τὴν συνηρητικὴν προτεσταντικὴν κατεύθυνσιν.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ H. Lietzmann ἐκίδε τῶν ἀπολύτων Ἰστορικῶν, Petrus und Paulus in Rom, Bonn 1915—καθολικήσοντα διότι συνεγράφη ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν μοναχῶν τοῦ S. Campo ἐν Ρώμῃ—Messe und Herrenmahl, eine Studie zur Geschichte der Liturgie, Bonn 1916, ἡ ἐκδιδούμενη σειρὰ ὑπὸ τὸν τίτλον: Lietzmanns, Kleine Texte, αἱ πολυπληθεῖς μονογραφίαι εἰς πλεῖστα γερμανικά καὶ ἄλλα περιοδικά, τὸ ὑπὸ αὐτοῦ ἐκδιδόμενον περισποδιστὸν περιοδικὸν «Zeitschrift für neutestamentliche Wissenschaft» εἶναι αἱ τόσαι μορφοίαὶ τῆς προσπαθείας τοῦ μεγάλου διδασκάλου ἡμῶν πρὸς τὸν πόνον τῶν λειτουργικῶν στοῦνδων. Τὴν τοιαύτην προσπάθειαν τοῦ σαφοῦ προτεστάντου Ἰστορικοῦ δύναται τις ἐνδρογέστερον νὰ παρακελούνθη ἐν τοῖς δυσὶ φροντιστηρίοις, τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἰστορίας καὶ χριστιανικῆς ἀρχαιολογίας, τῶν δοποίων προσταταῖ. Ἐν τῇ ἐρεύνῃ τῶν προβλημάτων τῆς χριστιανικῆς λατρείας καὶ εὐσεβείας ἀναπόνων παντελῶς τὴν τυπολογικὴν μέθοδον καὶ ἰδίως τὰ ἀρχαιολογικῆς φύσεως τὰ προβλήματα, ζητῶν πανταχοῦ καὶ πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συγκριτικῆς μεθόδου παραλήλους παριστάσεις ἡ χωρὶς καὶ ἐκτὸς τοῦ χριστιανισμοῦ, ἀνατρέζει εἰς τὴν θρόμβευσην ἀρχαιολογίαν καὶ Ἰστορίαν, μεταχειρίζεται διὰ βοηθητικά μέσα τὴν νομιματικὴν καὶ τὰ συμπεράσματα τῆς Ἰστορίας τῶν θρησκευμάτων λαῶν ἐξ ὧν προσῆλθον αἱ πρῶται χριστιανικαὶ κοινότητες καὶ ἐξ αὐτῶν οἱ πρῶτοι χριστιανικοὶ λατρευτικοὶ τύποι, μὴ ἀποκλίνων ὅμως ποτὲ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς ὅρθολογιστικῆς σχολῆς τοῦ A. Harnack ἐκ τῆς δοποίας προέρχεται, τῆς Ἰστορίας δηλ., μόνον συσχετίσεως. Καθολικώτερος ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι διὰ μαθητής καὶ βοηθός του ἄλλοτε, τὸν δὲ καθηγητὴς τῆς χριστιανικῆς τέχνης καὶ διευθυντὴς τοῦ χριστιανικοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἱνστιτούτου, τὸ διποίον ἥρχισεν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του νὰ ἀναθάλλῃ, F. Gerke, δοτις ἐξετάζων ἐπὶ τὸ μεταφυσικά τερον τὴν σχέσιν λειτουργικῆς καὶ τέχνης ἐν πολλοῖς ἐμβλέπει εἰς τὴν δευτέραν τὸν ἐπίδρασιν λειτουργικῶν κειμένων λατρευτικῶν τύπων καὶ μνημονιακῶν πράξεων. Ὅποιο ἂντοδος πνεῦμα καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πεδίου ἐργάζονται ἐντατικῶς ἐπίσης δ. H. Achelis, δ. W. Neuss καὶ τελευταίως δ. ἀρχαῖος καθηγητὴς ἐν Βερολίνῳ G. Stuhlfauth.

Οφείλομεν ἐνταῦθα νὰ ἀναφέρωμεν καὶ τὰς πρὸ ἔτους ὁραίας παραδόσεις τοῦ E. Seeberg,⁶ καθηγητοῦ ἐν Βερολίνῳ, καθ' ἡς ὅις ἀλιτσε καὶ ἔξητασε μετὰ πάσης ἀντικειμενικότητος τὴν εὐσέβειαν καὶ τὴν λατρείαν τῆς ἀνατολικῆς Ὁρθοδόξου Ἑκκλησίας, καλέσας περὶ τὸ τέλος τοῦ ἔξαμήνου τοὺς ἀκροατάς του,

6. Ιδὲ ταύτας ἐν ματαφράσει ὑπὸ I. Κοτσώνη ἐν «Ἐκκλησίᾳ» Ἀθηνῶν. Ἔτος ΙΓ'. ἀρ. 43 9)1135 καὶ ἐξ.

ὅπως παρακαλουμένους τὴν δ. λειτουργείαν εἰς τὸν σηκῶν τῆς ἑλληνικῆς προσβείας Βερολίνου. Τὸ αὐτὸ ἐπράξε καὶ δ. H. Lietzmann μετὰ τῶν μελῶν τοῦ φροντιστηρίου αὐτοῦ. Εἰς τὴν σειρὰν ταύτην τῶν ἐρευνητῶν δέον νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ἔτερος τῶν ἴστορικῶν τοῦ Βερολίνου, δ. Karl Holl, († 1926), δοτιέν τῇ τριτέμφυ συλλογῇ αὐτοῦ «Gesammelte Aufsätze zur Kirchengeschichte» παρουσιάζει μίαν σειρὰν Ἰστορικολειτούργικῶν πραγμάτων ἀναφερομένων εἰς τὰς διαφόρους ἐκφάνσεις τῆς λατρείας τῆς Ἀνατολικῆς Ἑκκλησίας. Διὰ τοῦ προώρου θανάτου τοῦ σοβαροῦ αὐτοῦ Ἰστοριοδίφου τῆς Ἀιατολικῆς Ἑκκλησίας ἀπώλεσεν ἡ προτεσταντικὴ θεολογικὴ ἐπιστήμη ζηλωτὴν τῆς ἐρευνητὴν τῆς ἀρχαῖας ἑκκλησίας καὶ ἐνθουσιώδη διαδόν τῆς λειτουργικῆς κινήσεως.

III.

Ο σκοπὸς καὶ ἡ ἀποτολὴ τῆς καθολίου λειτουργικῆς κινήσεως ὑπὸ ἡτο ἀδύνατον νὰ ἐκπληρωθῶσιν ἐὰν δὲν ὑπῆρχον αἱ διότι κατευθύνσεις ἐν αὐτῇ, ἡ καθολικὴ καὶ ἡ προτεσταντικὴ, αἵτινες, μαλονότι ἐκ πρώτης ὄψεως παρουσιάζονται ἐκάστη ὡς καθ' ἐντὴν ἐργάζομένη, οὐχ ἡτον συμπληρωῦσιν ἀλλήλας. Ως μοι ἔλεγεν πρό τινος βενεδικτίνος λειτουργιολόγος, ὃτι ἡτο δύσκολος, ἀν μὴ ἀδύνατος, ἡ ἐρευνα ὑπὸ τῶν καθολικῶν ἀιεν τῆς ἐργασίας—ὕστω καὶ καθαρῶς φιλολογικῆς—τῶν προτεσταντῶν ἐρευνητῶν.

Ἄλλα ποῦ κατατέλονται αἱ ἐρευναὶ αὗται, ποῖον σκοπὸν ἔχουν καὶ τίνα μέσα μεταχειρίζονται ἡ δφείλονται νὰ μεταχειρίσθων πρὸς πραγμάτων τοῦ σκοποῦ;

Πρὸ πολλῶν ἐτῶν δ. A. Baumstark ἔγραψε τὰ ἔξῆς: «Ἡ χριστιανικὴ λειτουργικὴ μέχρι τοῦ Λουθῆρου ἦτο, δύναται τις νὰ εἴπῃ, δμοιόδοφος καὶ ἀπὸ ἐπόψεως τύπων ἔνιοια. Ἐνδεχομένως δι τόπος τῆς προσελεύσεως αὐτῆς ἀγιωστος, ἀλλὶ ἐξειλίχθη πανταχοῦ ὁργανικῶς ἐπὶ τῇ βάσει νόμων ἐξ αὐτῆς τῆς οὐσίας της. Διὰ τοῦτο διη μέρθα νὰ ἔννοησομεν ἐν λειτουργικὸν κείμενον, ἀλλὰ διὰ τὸ λόνωμεν ἐν λειτουργικὸν-Ιστορικὸν πρόβλημα δφείλεμεν νὰ ἐργασθῶμεν ἐπὶ τῇ βάσεις εὐδυτέρας, καθισθῶς συγκριτικῆς. Ἀλλὰ συγκριτικὴ λειτουργικὴ μὲ σταθεράν καὶ γενικῶς ἀνεγνωρισμένην μέθοδον εἶναι δυστυχῶς ἐπιστήμη, ἵτις μὴ ὑπάρχουσα δφείλει κατὰ ποδῶν νὰ δημιουργηθῇ. Τὸ μέγα περιθώριον τῆς ἐξειλίξεως, ἐν τῷ διποίῳ περιλαμβάνεται μία Ἰστορικολειτουργικὴ ἐργασία, δὲν ὠρίσθη ἐπὶ καὶ τοὺς διποίους ὑδέποτε δφείλομεν νὰ λειτουργῶμεν δὲν διεμορφώθησαν εἰσέτι. “Ἐνεκα τούτου πᾶς δοτις θελήσει νὰ ἐργασθῇ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς Ιστορίας τῆς λειτουργικῆς δφείλει ἀρχικῶς μετ' ἐπιστημοσύνης νὰ ἐπιδούῃ εἰς μακρὰν καὶ βασικὴν προεργασίαν, δι' ἡς θὰ δυνηθῇ νὰ διαφωτισθῇ καλῶς περὶ τοῦ ὅλου»⁷.

Κατὰ ταῦτα δ. Baumstark καθιορίζει δις ἐξῆς τὴν μέθοδον ἐργασίας διὰ τὰς λειτουργικὰς σπουδὰς: 1) Προεργασία διαφωτιστική καὶ μετὰ ταῦτα 2) εἰσχώρησις εἰς τὸ κυριός τῆς ἐρεύνης πεδίον, τῶν ἐρευνητῶν ἐφωδιασμένων διὰ μεθόδου ἀνταποκρινομένης

7. Oriens Christianus 3(1903) σελ. 220 καὶ ἐξ.

πρὸς τὰς συγκριτικὰς συγχρόνους μεθόδους τῆς γλωσσολογίας καὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν.

Τὴν ἀποψιν ταύτην τοῦ μεγάλου ἀιατολιστοῦ διὰ τὴν λειτουργικὴν ἔρευναν ἡ πατέσθησαν, καὶ ἐφήρμοσαν οἱ Βενεδικτῖνοι τῆς Maria Laach καὶ δὲ ἀντῶν οἱ προτεστάντεις θεολόγοι καὶ καθολίσθη δικοπὸς τῆς κυνῆσεως ταύτης ἡ δημιουργία ἴστορίας τῆς ἔξτιλέως τῆς χριστιανῆς λειτουργικῆς (=λατρείας) διὰ μέσου τῶν αἰώνων⁸. 'Αλλ' ἡ ἐπιτυχία τούτου ἔξαιρεται ἀπὸ πλείστας ὅσας προϋποθέσεις, εἰς τὴν πραγμάτων τῶν δικοίων ἀποβλέπουν αἱ ἐργασίαι καὶ ἔρευναι τῆς σήμερον καὶ τὴν ἀνάλυσιν καὶ κατάταξιν τῶν δικοίων ἐν γενικαῖς γραμμαῖς κατωτέρῳ θάτιδιώξωμει⁹.

Ἡ νέα διατύπωσις, τὴν διοίαν ἐπεχείρησαν μαρτικοὶ τῶν καθολικῶν ἀναφορικῶς πρὸς τὴν λειτουργικὴν ποιοργασίαν, στηρίζεται ἐπὶ τοῦ προγράμματος τοῦ Adalbert Ebner, τὸ διποίον ἀνεκοινωσεν οὗτος κατὰ τὸ ἔτος 1897 πρὸ τοῦ ἐν Freiburg τῆς Ἐλβετίας συνελθόντος διεθνοῦς συνεδρίου καθολικῶν ἐπιστημόνων¹⁰. 'Ο Α. Ebner ὑπέδειξε τότε καὶ ἐτόνισε 1) τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναζητήσεως εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς β-βλιοθήκας λειτουργικῶν χειρογράφων· 2) τὴν ἐπὶ τῇ βάσει οὗτῶν ἔκδοσιν δρῦμον λειτουργικῶν κειμένων, ἀνταποκρινομένων πρὸς τὰ ἀρχαιότερα καὶ δρῦμότερα κείμενα καὶ 3) τὴν ιέναν ἔκδοσιν ἐνίσιν ἔπειδομένων ἥδη ἔργων τῶν *Inscritptiois liturgicis*.

Ἡ νέα ἔρευνα, οὐδόλως ἀγνωμονῶσα πρὸς τὰς τοιαύτις ὑποδείξεις τῶν ἀρχαιότερων καὶ τὰς ἔξ αὐτῶν προελθόντας ἐργασίας, τοῦναντίον δὲ δεόντιος ἔκτιμος καὶ ἐκμεταλλευμένη μετ' εὐγνωμοσύνης αὐτάς, ἐπεξέτεινε τὴν ἀκτίνα τῶν λειτουργικῶν ἔρευνῶν, ἀποβλέπουσα οὐχὶ μόνον εἰς τὰ κείμενα, ἀλλ' εἰς πᾶν δι. τι σχετίζεται, ἔστω καὶ ἔμμεσως, μετὰ τῆς λειτουργικῆς καὶ καθώρισε τὴν προεργασίαν οὕτω:

1) 'Ἐπεξεργασία τοῦ ὑπάρχοντος εἰς προτρηγομένην ἔργασίαν ὑλικοῦ καὶ ταξινόμησις αὐτοῦ συστηματικὴ λαμβανομένων ὑπ' ὅπιν τῶν ἐν χειρογράφοις κειμένων καὶ τῶν ἔκδόσεων αὐτῶν, ἀμα δὲ καὶ τῶν γενομένων ἐπ' αὐτῶν μονογραφιῶν, πρὸς ἀκριβῆ καθορισμὸν τῆς παραδόσεως καὶ τοῦ χρόνου τῆς ἐμφανίσεως αὐτῶν.

2) Κωδικοποίησις τῶν χειρογράφων λειτουργικοῦ καὶ λειτουργικο-ἴστορικοῦ περιεχομένου, εἰ δυνατόν, κατὰ χρονολογικὰς διάδας καὶ γεωγραφικὰς περιοχὰς καὶ ταύτας ὅσον ἔιστι περιωρισμένος, οὕτως ὅτε δι' αὐτῶν φυσικῶς τὰ φθάσιμαν εἰς εἰδός τι ἀκατεργάστου γενικῶς ίστορίας τῆς χριστιανικῆς λειτουργικῆς.

8. Ziele und Aufgaben der liturgiegeschichtliche Forschung. P. Kunibert Mohlberg ἐν Liturgiegeschichtliche Forschungen. Heit 1 1919 σελ. 36 καὶ ἕξ.

9. K. Mohlberg ἐν. A. Franz, Die Leistung und Aufgaben der liturgischen Forschung in Deutschland ἐν Historisch Politische Blätter 141 (1908) 84-99. B. Kleinsehlundt, Die Aufgaben der Liturgieforschung in Deutschland ἐν Theolog.-Revue 16 (1917) 433-439.

10. Compte rendu du quatrième Congrès scientifique international des Catholiques tenu à Fribourg (Suisse) 1897. I section 32 41. Fribourg 1898.

3) 'Η δημιουργία ἐκμεταλλευσίμων ἔκδόσεων τῶν πηγῶν δι' ἐπανεκδόσεως αὐτῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νέων μεθύδων τῆς ἐπιστήμης, ἵτοι μετὰ πινάκων πραγμάτων καὶ προσώπων, μετὰ φιλολογικῆς εἰσαγωγῆς περὶ τῶν γλωσσικῶν ἰδιωμάτων τῶν κειμένων καὶ τῆς συντάξεως αὐτῶν, μετὰ κριτικοῦ apparatus, τὸ διποίον θάτιδην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων ἔκδόσεων ἡ πρωτοτύπων κειμένων. Διὸ τὰ μὴ ἐλληνικὰ κείμενα τῆς Ἀνατολῆς σκόπιμος εἶναι ἡ ἔκδοσις αὐτῶν μετὰ μεταφράσεως ἐλληνικῆς ἡ λατινικῆς.

4) 'Η μετ' ἴδιαζοντος προσοχῆς ἔρευνα τῶν περιχοπῶν τῶν εὐαγγελιστικῶν, αἱ διποίαι παρουσιάζονται κατὰ τὸ ἐναλλάσσουσαν κατὰ τὸ πλεῖστον ἐν Ἀνατολῆ τάξιν καὶ ἡ ἔκδοσις αὐτῶν τοσοῦτο μᾶλλον καθάδον καὶ ἐφέρσον τὰ κείμενα αὐτῶν διαφέρουν τοῦ ὁμογένους κειμένου τῆς Γραφῆς.

5) 'Η ἔρευνα τῆς ίστορίας τῆς παραδόσεως ὠρισμένων μορφῶν ἡ ὁμάδος μορφῶν εὐχῶν, ἵτοι εἶναι πεδίον ἡμίστα ἡρευνημένον καὶ ὁ προσδιοισμὸς τῆς πρωταρχικῆς μορφῆς καὶ τῆς προελεύσεως αὐτῶν, διότι αἱ μορφαὶ αὗται τῶν τύπων πολλάκις ἀπὸ τῆς Ἀνατολῆς ὑπὸ διάφορον φιλολογικὴν μορφὴν — ἔξ ἐμμέτοντος εἰς πεζὸν ἡ τάναπαλιν—μετεδόθησαν εἰς τὴν Δύσιν ἡ ἀπὸ τῆς ἐλληνικῆς ἐκκλησίας εἰς τὰς ἄλλας τῆς Ἀνατολῆς.

6) 'Η συλλογὴ τῶν ἴδιωτικὸν χαρακτῆρα ἔχουσῶν εὐχῶν τῶν περὶ ελθουσῶν μέχρις ἥμιν διὰ διηγήσεων καὶ ίστοριῶν τῶν πρώτων χριστιανικῶν χρόνων καὶ τοῦ μεσαίωνος (ἀπόκρυφοι πρόξεις τῶν Ἀποστόλων, ἀπόκρυφοι διηγήσεις μαρτυρῶν), τῶν θαυμάτων τῶν μεγάλων θαυματουργῶν ἀγίων, τῶν ἀσκητικῶν ἀνεκόδων, τῶν ἐιναγμάτων τῶν ἀγίων, τῶν δράσεων αὐτῶν κ. ἄ.

7) 'Η ἔρευνα καὶ ἡ κατάταξις τῶν χριστιανικῶν ἐπιγραφῶν κατὰ γεωγραφικὰς περιοχὰς χρονικὰ διαστήματα μορφὰς τῆς λατρείας καὶ μετ' αὐτῶν παραβολὴ τῶν ἥδη ὑπαρχόντων ἡ τῶν ἐν χρήσει ἐν τῇ ἀρχαιότητι λειτουργικῶν κειμένων πρὸς καθηρισμόν, ὃς ἐν περιγράφει διπεδείξαμεν, τοῦ τόπου τῆς προελεύσεως τῶν διαφόρων τύπων. Αἱ ἐν τῶν ἐπιγραφῶν, δις ίστορικῶν μαρτυριῶν, πληθοφορίαι περὶ τῶν διαφόρων ἐν τῇ ἀρχαιότητι λατρείας καὶ κοινωνικῆς προνοίας βαθμῶν καὶ τῆς ὁρολογίας αὐτῶν θὰ διαφέρονται καὶ θὰ ἐμμηνέσσουν σημεῖά τινα τῆς ζωῆς καὶ τῆς πλειστεως τῶν ἀρχαίων χριστιανῶν.

8) 'Η ίστορικὴ ἔξτασις στοιχείων τινῶν χρησιμοποιούμενων ἐν τῇ λατρείᾳ, (ὕδωρ, πῦρ, ἔλαιον, ἄλας, οἶνος, σῖτος), τῶν ιερῶν ἀμφίων, τῶν λειτουργικῶν σκευῶν, τοῦ «τόπου» καὶ τοῦ «χρόνου» καὶ ὁ προσδιοισμὸς τῆς προελεύσεως, τῆς χρήσεως, τῆς ἔξελέως καὶ τῆς διαμορφώσεως αὐτῶν διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἔξετάσεως τῶν ὧν ἀνιστάται μεταξὺ τῆς τε δημιουργίαν καὶ ιδιωτικήν, ἡ μελέτη τῶν δικοίων θὰ δηγήσῃ εἰς συμπεράσματα διαφορίζοντα τὴν χριστιανικὴν λατρείαν¹¹.

11. Παραδείγματα τοιούτων ἐργασιῶν πρός. J. R. Dölger ἐν *Antike und Christentum* διαφέρονται σχετικὰ μελέταις.

9) Ή ἔρενα τῶν μυστηρίων τῆς ἐκκλησίας, τῆς μεταδόσεως αὐτῶν, τῶν μυστηρίων πράξεων καὶ τῶν διαφορῶν αὐτῶν μεταξὺ λαῶν, χωρῶν καὶ ἐπαρχιῶν ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χριστιανικῶν χρόνων μέχρι τῶν νεωτέρων.

10) Ή σχέσις λατρείας καὶ χριστιανικῆς τέχνης. Μεγάλην συμβολὴν παρέχει εἰς τὰς λειτουργικὰς σπουδὰς ἡ δημοπίεναις ἐργασίαν διαπλαγματευμένων προβλήματα ὁραιολογικά ἐν σχέσει πρὸς τὴν λειτουργικήν, ὡς καὶ ἡ ἐμοσις λειτουργικῶν παραστάσεων, ἀνιγλύφων, τοιχογραφιῶν, μισθοῖκῶν καὶ μηχανικῶν, αἱ δοποῖαι εἰς ἐν τῇ μητριώδει τέχνῃ εἴτε ἐν τῇ μικροτεχνίᾳ καὶ μηχανοφράφῳ ἀντιρροπεύοντα τὸ πνεῦμα καὶ τοὺς δυθμοὺς τῆς ἐπαγκῆς εἰς ἣν ἀνήματα.

11) Ή ἔρενα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἡμέρας καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἑτοίμην, τῶν ἑορτῶν, τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐμνολογίας καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς σήμερον.

12) Ή ἔκδοπις λειτουργικῶν περιοδικῶν συγγραμμάτων, τὰ δοποῖα θὰ περιλαμβάνουν ἐργασίας ἴστορικολειτουργικὸς καθηδαρίς ἐπιστημονικὰς τὰς δοποῖας λόγῳ τῆς δμοφιδῶς ὅλης θὰ δυνάμειται ἵνα σημειεῖται ὅλης φιλολογικῆς καὶ λογοτεχνικῆς ακηγορούματας, ἥτις, ὡς φορέας τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως οὐ μόνον διὰ τὸ ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν χριστιανωσένην αἵματασαν, διὰ τῆς πανεματικῆς αὐτῆς καὶ ἡμικῆς φυσικῆς τροφῆς διεκράτησε τὴν χριστιανικὴν σινερίδην ἐν τῇ εἰς τὸν Κύριον ἅματρον πίστε. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἀποφάσιως ταύτης προκύπτουσι καὶ ἄλλα ἀγαθά· ἡ ἔκδοπις δῆλα δὴ τῶν περὶ ὃν δέντρος ἔργατα γίνεται ἀγροφύλακτον μὲν τὰ ἀποκήπηγεντα τέλους ἡ Ἐκκλησία ἴδιαν Τυπογραφίαν, δεύτερον δὲ διὰ τῆς ἐγκαταστάσιας αὐτῆς ἐν τῇ μονῇ τῆς Πεντέλης σημειωνῆται ἀπαρχὴ τῆς ὁρθῆς διογγατώσεως καὶ πατεριθύσεως τοῦ μοναστηροῦ βίου, ἀποκαδισμένος μὲν οὕτω εἰς τὸ ἔτη ἀρχαιότητος τόπον διὰ τὴν μονῶν ἐξυπηρετηθὲν κοινωνὸν ἔργον, προσαρατολιζόμενον δὲ καὶ πρὸς τὰς σημερινὰς πενιμακάς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας. Ή ἐξ ὑγροδίων προσώπων παταρισθεῖσα ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως Ἐπιτροπὴ θὰ καθοδίσῃ τὴν μέθοδον τῆς ἐργασίας καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτυπώσεως, ἐκπίζομεν δὲ τὸ ἀγαγγεῖλων ταχέως τὸ πόρισμα αὐτῆς καὶ τὴν ἀραράτιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς πονδαινότητος ταύτης σημειώσεως ἀποφάσεως.

Πᾶσα κοινωνικὴ καὶ ψυχικὴ ἐκφραστὶς λαοῦ πνος ἀντικατοπτρίζεται εἰς τὴν λατρείαν αὐτοῦ. Άλι εἴναι γέλαι καὶ αἱ δυστυχίαι τοῦ ὃς ἐθνονός, ἡ κωμιδεία τοῦ ὃς ἀρχοῦσης κοσμικῆς δινάμεως, ἡ ὑπεδούλωσίς τοῦ ὃς ἐξασθενήσας κράτους, αἱ ἴστορικαὶ τοῦ ἐπιτυχίαι ἡ ἀποτυχίαι ἀποτυπωνύται ἐν τῇ λατρείᾳ τοῦ. Ή πνευματικὴ πατέτωπης ἡ ἀνέτασίς του, αἱ πρόσδοσι τοῦ πολιτισμοῦ ἡ διαδικασία τῆς βαρθοφρότητος του, ἡ φιλολογικὴ του δεξιότεργία ἡ διαδικασία του ἀπὸ τῶν γραμμάτων, οἱ δεισιδιοὶ αὐτοὶ καὶ τοὺς ἡ αἱ ψυχὴ καὶ τοὺς δυνάμεις εἶναι στενῶς συνδεδεμένοι μετα τῆς λατρείας του. Ή πομένως ἡ λειτουργικὴ ὑπὸ τὴν εὐρητήριαν αὐτῆς ἔννοιαν, ἡ ἴστορος τῆς χριστιανικῆς λατρείας, πρέπει νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὴν καθόλου ἴστορίαν τοῦ πνεύματος τῶν λαῶν καὶ νὰ κατατείη ἀντικείμενον ἐρεύνης πάντων τῶν ἐπιστημόνων ἐπαίνων, οἵτινες ἐν τῷ πεδίῳ τούτῳ πνούμενοι ἀναζητοῦνται τὴν λειτουργικὴν ἀλήθειαν οὐχὶ εἰς τὴν ματεριαλιστικὴν τῶν λαῶν ὑπόστασιν, ἀλλὰ εἰς τὴν παράδοσιν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος αὐτῶν.

Βούη

I. ΠΕΛΕΚΑΝΙΔΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Σπουδαιοτάτη ἀπόφασις.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνέδρου περὶ ἐκδόσεως τῶν ἔργων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἡ, ἀκριβέστερον, διοκλήδου τῆς σειρᾶς τῶν συγγραφῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν συγγραφέων, τῆς ἀρχομένης μὲν ἀπὸ τῶν ἔργων τῶν ἀποστολικῶν Πατέρων, ἐξηκοντατηνῆς δὲ μέχρι καὶ τῶν πέραν τῆς ἀλώσεως πορράδην ἐκδεδομένων χριστιανικῶν πονημάτων πληροὶ μιαροὶ τῶν σπουδαιοτάτων ἀγαγκῶν τῆς Ἐκκλησίας παθί· ὅλων ἕπει τὴν εὐρυτάτην τῆς ἔργων. Εἰτε γνωστὸν διτὶ ἡ ἐκδόσις τοῦ Μίγνε καὶ σταρία κατέστη καὶ δυσποίητης τυγχάνει καὶ δέσχοησις ἀπορεῖται, ἀπὸ πακοῦ δὲ ὑπάρχει αἰσθητάτην ἡ ἐπινέκδουσις τῆς Ἐλληνικῆς σειρᾶς καὶ τὸ τρόπον δότις τὰ καθιστᾶ τὸν θησαυρὸν τῶν τούτων τῶν χριστιανικῶν γραμμάτων τεχνήστοντος καὶ εναποκήπτοντος εἰς πάρτα μελετητὴν τῶν ἀριστονομητῶν τῆς χριστιανικῆς φιλολογικῆς πιλοτογρίας. Νῦν διὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνέδρου ὁ πολύτιμος οὗτος πνευματικὸς πλοῦτος θὰ πατασθῇ εἰς πάντας προστότερος, ἐπενθέτει δὲ καὶ εὑρύτεροι κύκλοι θὰ ἐπιδιφρεθῶσι περὶ τῆς τέως ἀγράνων εἰς αὐτὸς μεγάλης ταύτης ἐθνικῆς φιλολογικῆς καὶ λογοτεχνικῆς ακηγορουμάτας, ἥτις, ὡς φορέας τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως οὐ μόνον διὰ τὸ ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν χριστιανωσένην αἵματασαν, διὰ τῆς πανεματικῆς αὐτῆς καὶ ἡμικῆς φυσικῆς τροφῆς διεκράτησε τὴν χριστιανικὴν σινερίδην ἐν τῇ εἰς τὸν Κύριον ἅματρον πίστε. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἀποφάσιως ταύτης προκύπτουσι καὶ ἄλλα ἀγαθά· ἡ ἔκδοπις δῆλα δὴ τῶν περὶ ὃν δέντρος ἔργατα γίνεται ἀγροφύλακτον μὲν τὰ ἀποκήπηγεντα τέλους ἡ Ἐκκλησία ἴδιαν Τυπογραφίαν, δεύτερον δὲ διὰ τῆς ἐγκαταστάσιας αὐτῆς ἐν τῇ μονῇ τῆς Πεντέλης σημειωνῆται ἀπαρχὴ τῆς ὁρθῆς διογγατώσεως καὶ πατεριθύσεως τοῦ μοναστηροῦ βίου, ἀποκαδισμένος μὲν οὕτω εἰς τὸ ἔτη ἀρχαιότητος τόπον διὰ τὴν μονῶν ἐξυπηρετηθὲν κοινωνὸν ἔργον, προσαρατολιζόμενον δὲ καὶ πρὸς τὰς σημερινὰς πενιμακάς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας. Η ἐξ ὑγροδίων προσώπων παταρισθεῖσα ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως Ἐπιτροπὴ θὰ καθοδίσῃ τὴν μέθοδον τῆς ᐈργασίας καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐκτυπώσεως, ἐκπίζομεν δὲ τὸ ἀγαγγεῖλων ταχέως τὸ πόρισμα αὐτῆς καὶ τὴν ἀραράτιν τῆς ἐκτελέσεως τῆς πονδαινότητος ταύτης σημειώσεως ἀποφάσεως.

Μία ἀνακρίβεια.

Οὐ υπὸ τοῦ ὅμοσοιογραφικοῦ ὄφρων «Χριστιανικὸν Ἀράγρωσμα» τῆς ἐν Πολωνίᾳ δρυθοδέξουν «Ἐκκλησίας χαρακτηρισμὸς τῆς ἐμπορῆς μικρᾶς τινῶς μεριδίου τοῦ Ἐλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον ὡς «τάσσεως τοῦ πλην συμμορίας τοῦ ἡλικίας διαδικασίας» εἰτε ἀνακριβέστατος. Τὸ θέμα τοῦτο τῆς ἐπαίνων, εἴτε ἐχθρίων ζῆλοιον οὐ κατ' ἐπίγνωσιν, εἴτε ἐιδιοτελείας ἐκμεταλλευτῶν τῆς ἐνσεβοῦς εὐπιστίας, παραπλανήσεως εναρίθμου τινῶς μεριδίου τοῦ Ἐλληνικοῦ λαοῦ εἰτε τόπον καὶ ἀπὸ τόσους χρόνους ἐξητάλημένον ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ», ὅστε εἴναι ἀποδογον πᾶσι τὴν ὄψιμον ταύτην παρ' ἡμῖν πα-

λαιομερολογιακήν κίνησιν ἀντελήφθη τὸ ἐν λόγῳ φύλλοις τάσιν «τοῦ πληρυσμοῦ» τῆς Ἑλλάδος.

Οὐδέποτε περιττά.

Εἶτε ἀνάγκη τὰ ἐπαγαλαμβάνονται ἔρδελεχῶς, μάλιστα σήμερον, δια περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς ἐλληνίδος γυναικὸς εἰπεν δὲ ἐπόπτης τῷ σχολείῳ τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐπαιδείας κατὰ τὴν κατακλειστικὴν τοῦ ληξαντος σχολικοῦ ἔτοντος σχολικὴν ἔσορτὴν τοῦ Ἀρσανείου. Η τάσις τῆς ὑπὸ τινῶν «πρωτοπορειακῶν» τάχα γυναικείων κίνηλων παραγγείσεως τῷτο γυναικούτικον ἰδιοτήτων τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ καὶ κοιτωνικοῦ τῆς προορισμοῦ ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐν παντὶ ἐξισώσεως τῶν δύο φύλων ἀποτελεῖ παράβασιν ὑδρων φυσικῶν ἐπαγομένην ἀποτελέσματα δλέθρια καὶ δι' αὐτὴν καὶ διὰ τὴν ὑψηλήν τῆς ἀποστολήν. Πολὺ δρᾶμας ἐπόνισεν δὲ ὁ ἀγοροπτῆς δι τῇ ἀληθινῇ πρόδοσι τῶν τε ἀτόμων καὶ τῷτο κοιτωνιῶν ἐξαρτᾶται κατὰ μέγιστον μέρος ἐκ τῆς δρῳγτικούσσης τῆς γυναικὸς, διότι αὐτὴ ἀποτελεῖ τὸ κέρδος τῆς οἰκογενείας ἕρεισμα, αὐτῆς ἀναστήματα εἶτε τῆς κοιτωνικῆς εὐρυθμίας καὶ ἀρμοίας οἱ παράγοντες, αὐτὴ πρὸ παντὸς εἴνε κεκλημένη τὰ καλλιεργήση τὰς τρυφερὰς ψυχὰς τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα, δὲ κατ' ἔξοχὴν ἀγαθοποιὸς οὗτος παράγει τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς. Καὶ εἶτε εὐτύχημα, δι τὰ ἐκπαιδεύσεως τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς Ἐπαιδείας, εἰς τὰ δυοῖς ἡ ἐλληνικὴ κοιτωνία ἐμπιστεύεται τὰ κοράσια τῆς, ἀπὸ τοιούτων δρμώνερα ἀρχῶν, ἀποβαίνοντι φυτώσια μιᾶς ὑγιαῖς κοιτωνίας, δποῖα κατὰ βάσιν ἥτοι ἀρέναθεν ἡ ἐλληνική.

*

Κατὰ τὰς ἔξι 'Ολλανδίας εἰδήσεις βιβλεύσησαν ἐπ' ἐσγάτων ἐν δλλανδικῇ πόλει τὰ λείγανα τῶν ἀποστάλων Φιλέππου, Θωμᾶ καὶ Βαρθολομαίου πετά ἐγγράφων μηδινούτων τὴν γνησιότητα αὐτῶν. Τὰ λείφανα τεῦτα φέονται ἀποκομητάντα κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν γαλλικῶν πολέμων τοῦ ιε' αἰδονος.

*

Ἐν Χαροπίν τῆς Μαντζουρίας (Μαντζου-κό) διωργανώθη ὑπὸ πάντων τῶν ἑκατὸν θηροπευμάτων πανηγυρικὴ ὄμοιογια κίστεως εἰς τὸν Θεόν, ὃς ἔνσερχε τοῦ «μηνὸς τοῦ κατὰ τῆς ἀθεΐας ἄγῶνος».

*

Πολὺς λόγος γίνεται ἀπὸ τίνος πρὸ προτάσσεως τῆς Ἀγγλίας εἰς τὴν Κοινωνίαν τὸν Ἐθνόν. ὅπως δὲ Παλαιστίνην διχοτομηθῇ εἰς κράτος ἀραβιῶν καὶ κοντός ινεδαιχόν, διά μὲν τὸ πρῶτον ποιοῦσιον τῆς ἐνδοχώρως, διά δὲ τὸ δεύτερον τῆς παραθαλασσίας. Αἱ εἰδήσεις δημοσίων φέρουσι δισφωνοῦντας πρὸ τὸ σχέδιον τοὺς ἀραβις καὶ τοὺς ἔβραις, ἐκπατέρας ἐθνότητος διεκδικούσῃς ὑπὲρ ἐπιτῆς τὴν χώραν ὀλόκληρον. Ἐν περιπτώσει πραγματοποιήσεως τοῦ δικαισμοῦ ἡ πόλις Ιερουσαλήμ θὰ διεθνοποιηθῇ.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Η 'Ιερὰ Σύνοδος συνηλθεισαν τὴν λήξιαν ἐβδομάδην εἰς τοὺς συνεδρίας διεκπεριτώπαια Ικανάς διοικητικάς υποθέσεις, ἐν ἀναμονῇ δὲ τῶν ἀποφάσεων τῆς Κορυφήσιος δὲν προέβη εἰς τὴν ἔναρξην τῆς λαϊκοργιος τοῦ Θεατρικοῦ Φοινιτιστηίου, τοῦτο προύχθωσεν εἰς τὸ Εἴτημα περὶ τῆς ιδρύσεως 'Ιεραιτικῶν Σχολῶν ἀνωτερίων καὶ κατωτέρων. Κατὰ κρατοῦσαν σκέψιν τὸ Θεολογικὸν Φοινιτιστήριον πρόκειται γάλ λαϊκογένηση ἐν τῷ Ριζορειτικῷ

Σχολῆ. θραβύτερον δ' ἐν ΛΑΕΞΑΝΑΡΕΙΑΣ

οἵῳ, διότι δὲ Μακ. 'Ασχιεπίσκοπος βῆτος εἰς τὴν 'Επαρχιανὴν Πετρόπολην ἐκ τῆς ἀποζημιώτερης Λαϊκοτερίου Σχολῆς.

Ἐξ ἀφορμῆς προτάσεως τοῦ Σύνομιλεύται δ' ἐν τωλοπαραγαναίας διώσις ἐπιμελεῖται τῆς Τὴν διαπρεπῆ διὰ κρατήσεως ἐνδεικτικού πάντων τεκνοποιού καὶ ἀλλων μέσων ἐκδοθόδην ἐκλεκτικῶς τοῦ ι. ή δὲ 'Ι μεγάλων τινῶν Πατέρων ('Αθανασίου, 'Ιωάννου Χριστοστόμου) εἰσηγήσει τοῦ Μακ. τοῦ αὐτοῦ διαδικτού Ιεράς Σύνοδος ἀπεφύσιε τὴν ευστηματικήν: διώσις τῆς Ελληνικῆς Πατροδοσίας, ήτοι συγγονημάτων τῶν ἐλλήνων Πατέρων καὶ τῆς Εκκλησίας διά την δημιουργίας εἰδικῶν καὶ ταχηρού επειστάν πόρων καὶ διά τυπογραφικῶν ἐγκαταστήσεων τῆς Ιεράς Πεντέλης. Η ἔκδοσις θὰ διαρκέσῃ τοῦν ιερούν διάδιδωντοι δ' εἰτησίως τόμοι διανοτόγως τῶν ντος τοῦτο ὑπηρεσίας. διν:

Τοῦ Σεβισιωπάτου Μητροπολίτου 'Ηλείας ἐν ἀπρόσπιτον κωλύματος μὴ δυνηθέντος νὰ μεταβῇ εἰς τὸ γλίαν καὶ καταδυσαντος τὴν ἐντολὴν τῆς Ιερᾶς Σύνοδος διώσις την προποτεύσην τὴν Εκκλησίαν τῇ: 'Ελλάδος τὰ ἐν Οξφόρδῃ καὶ 'Εδμιθούργῳ παγκόσμια Σύνεδρο παρεκλήση διαδέσθησε Σεβ. Μητροπολίτης Θυατείρων καὶ 'Εξιχος Εδώλητης κ. Γερμανὸς διώσις ἀντιρρεστεύσην καὶ τῆς Εκκλησίας τῆς Ελλάδος μετά τῶν μηρίων καθηγητοῦ Πανεπιστημίου 'Αμιλκα 'Αλιβιζάτου καὶ Παναγιώ Μπραπτιώτου. οἵτινες ἥδη ἀνεχόντησαν.

Τὸν Τοίην τῇ παρελθούσῃ ἐβδομάδος καὶ διαν διηρτήστην δύο κορυφαίων Αποστόλων Πέτρου: Παύλου, ἐφαλήη, χρονιστούντος τοῦ Μακαριωπάτου έχεισκόπου 'Αθηνῶν Χρυσοστόμου, ἐπὶ τοῦ βράχου τοῦ Αρείου Πάγου μετά πάσης ἐπιβλητικότητος καὶ μεγαλεπετείας διέρχεται τοῦ Αποστόλου Παύλου ἀνάμνησιν τοῦ κηρούγματος τοῦ 'Αποστ. Παύλου, τοῦ ιεροῦ τούτου βράχου, ἐπὶ τοῦ διποίου διαδίκαιος τοῦ Απόστολος Παύλος ἐδίδαξε τὸν εὐαγγελισμὸν εἰς τὸν ἀπογόνοντας Περικλέους καὶ τοῦ Πλάτωνος τὸν ἀγνωστὸν εἰς αὐτὸν μέχρι τῆς ημέρας ἐκείνης ἀληθινοῦ Θεόν, συνέρχοται καὶ τοῦ διφλόχυτος λαὸς τῶν 'Αθηνῶν, τοῦ Πειραιῶς τῶν Πειριχώρων διὰ γάδεξαν τὴν μνήμην τοῦ πρώτων τῶν Αποστόλων καὶ νὰ μηπολέμηση μετ' αὐλαβείσας μέγα ἐκείνο γεγονός, τῆς κατηχήσεως εἰς τὸν Χριστιανὸν τὸν προγόνων του. Επὶ τοῦ βράχου τοῦ Αρείου Πάγου είχον ταποθετηθεῖ τὰ ἔξαπτέρουγα τῶν νυνὶ 'γίας Μαρίνης, 'Αγίου Δημητρίου, 'Αγίων Αποστόλων τῶν ἀλλού περὶ τὴν Ακρόπολιν ναῶν. Είχεν ἐπίσης ἡ καταπατηθεῖσα προγένεσις τοῦ τοῦ Χριστιανοῦ τοῦ προγόνων του. Επὶ τοῦ βράχου τοῦ Αρείου Πάγου είχον ταποθετηθεῖ τὰ ἔξαπτέρουγα τῶν νυνὶ 'γίας Ζηνῆς, μὲ συνδιευθύνοντα τὸν γραμματέα τῆς 'Αρχιεπιστῆς κ. Φιλόλεκαν, εἰς δὲ δρεπελεῖται ἡ προπόνησης τῆς οφθίας. Τὸν Μακαριώτατον προσελθόντα τὴν 6.30 ἀκρίδα μετὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαοντοπόλεως καὶ τοῦ Βοηθοῦ Επισκόπου ὑπερέχθη πρὸ τοῦ βράχου τοῦ ορείν Πάγου ὁ καλῆρος τῶν 'Αθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, διόποιος καὶ περιεστοίχιζεν αὐτὸν καὶ διλητηρίαν την παρατείνει τῆς ἀκολουθίας ταῦ οἰστερούν. Ο Μακαριώτατος ἀνίθετο τοῦ ιεροῦ βράχου εὐλογῶν τὸ πλήθη τῶν φιλορήσκων 'Αθηναίων, τὰ δόκιμα είχον κατατελέσει τὴν ποιούσαν τοῦ Αρείου Πάγου πλατείαν, τὰ πέριξ τοῦ ιεροῦ Βράχου ἀλσύλλια καὶ δόλακληρα τὰ πρότοι προπυλαίσιν τῆς 'Ακρες πολέμων πέριξ τοῦ ιεροῦ τῆς παρατείνει τῆς οφθίας. Ο φιλόθηρησαν λαὸς τάσης ταῦ ιεροῦ τῆς παρατείνει τῆς οφθίας. Ο φιλόθηρησαν λαὸς τάσης ταῦ ιεροῦ τῆς παρατείνει τῆς οφθίας.

Ο Μακαριώτατος τοῦ ιεροῦ βράχου εὐλογῶν τὸ πλήθη τῶν φιλορήσκων 'Αθηναίων, τὰ δόκιμα είχον κατατελέσει τὴν ποιούσαν τοῦ Αρείου Πάγου πλατείαν, τὰ πέριξ τοῦ ιεροῦ Βράχου ἀλσύλλια καὶ δόλακληρα τὰ πρότοι προπυλαίσιν τῆς 'Ακρες πολέμων πέριξ τοῦ ιεροῦ τῆς παρατείνει τῆς οφθίας. Ο φιλόθηρησαν λαὸς τάσης ταῦ ιεροῦ τῆς παρατείνει τῆς οφθίας.

„ρυττόμενον ἀπὸ τοῦ ιεροῦ
ν ἐκήρυξεν ὁ κορυφαῖος τῶν
χρυσού εὐθίσκοντο 'Αρχιερεῖς καὶ
μὲν τοῦ βράχου ἥτο ἄκρως οὐγ-
γῆ χρωφία ἔψιλε, μὲ μεγάλην ἐπι-
κότητα, τὰ τροπάρια τοῦ ἑσπερινοῦ, δ
ιεροῦ ναοῦ ἀγ. Δημητρίου Ψυρρῆ Ποτα-
μος περὶ τὸ μέσον τῆς ἀκολουθίας ἐν τοῦ
ἀχοῦ τῷ μέρει τῶν «Ποάξεων τῶν 'Αποστό-
λοτον περιλαμβάνεται ὡριμά τοῦ Παύλου
'Αθηναίους. 'Ἐν τέλει τοῦ 'Εσπερινοῦ ὅμιλησε
τὸ τῶν λόγων τοῦ τροπαρίου. 'Τά κατὰ πόλιν
τὰς θλίψεις συντίς διηγήσεται ἔνδοξες 'Απόστολε
καὶ τελειώσας τὴν ὄμιλαν διὰ τῶν αὐτῶν λόγων
ἡριτοπολίτης Καρνατίας εὐγάλωτος καὶ ἐπικειώτος.
δεις τοῦλαν παρηκολούθησαν μετὰ μεγάλης εὐ-
τῆν τε θύεις ἀκολουθίαν καὶ τὸ κύριον, ἀπε-
ν δὲ ὑπὸ τὸ πράτος βασιτάτης κατανύξεως.
ι πεφασίσθη δπως ἐπὶ μαρμαρίνης ἡ χαλκίνης πλακός
χθῆ δλόκηρος ἡ διὰλ/α τοῦ 'Απ. Παύλου ἐκ τῶν
φάρεων τῶν 'Αποστόλων καὶ ἐνιερισθῆ εἰς τὸν βρά-
ντον τοῦ 'Αρείου Πάγου.

—Τὸ ἀπόγευμα τῆς παρελθούσης Τετάρτης (30 παρελ-
ίτος μηνὸς) ἐν τῷ εὐθιτάφῳ περιβόλῳ τοῦ ἐν Βαλια-
τένη 'Εκκλησιαστικοῦ 'Ορφανοτροφείου ἐγένετο ἡ ἐπά-
ση σχολικὴ αὐτοῦ ἐντρή ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Μακαριωτά-
τον 'Αρχιεπισκόπου, μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου
ιδρυμάτος καὶ πολλῶν παραθεριστῶν. Μετὰ προσευ-
χὴν ἐλλιγοδότησεν ἐπὶ τῶν πεπονιμένων τοῦ λίξαντος
οὓς ὁ διευθυντής τοῦ 'Ορφανοτροφείου κ. Ι. Ραμφος,
ι δὲ ὀρφανὰ ἔψιλα καὶ ἀπιγγειλαν ποιήματα.
ἐκ τοῦ γενομένου ἀπολογισμοῦ ἐγώντη ὅτι τὸ
ἰκατητικαστικὸν 'Ορφανοτροφείον ἀπὸ τῆς συστάσεως
ν (Ιούνιος 1920) περιεκλαψεν ἐν πυρόλιψ 581 ὁρφανά
ι δὲ οἱ τρόφιμοι αὐτοῦ κατὰ τὸ λίξαντος ἀνήλιθον
ες 130, ἐκ τούτων 75 προέρχονται ἐξ 'Αθηνῶν καὶ Πε-
ιραιῶς, 7 ἐκ τῶν περιχώρων 'Αττικῆς, 11 ἐκ Στρεμμᾶς 'Ελ-
ίδας, 6 ἐκ Θεσσαλίας, 9 ἐκ Πελοποννήσου, 3 ἐκ Μακε-
νίας, 10 ἐκ τῶν Νήσων, 5 ἐκ Κρήτης, 1 ἐκ Κρονικα-
νουπόλεως καὶ 2 ἐκ Δωδεκανήσου 'Η.Α.Μ. ὁ 'Αρχιεπι-
κος ἐπέδωκε τὸν ἀπολυτήριον τοῦ 29 ἀπεφυγούσαν-
τος καὶ τὰ θραβεῖα εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν τροφίμων βροβευθέν-
τες, ἀπέτεινε δὲ πόλης τοὺς ἀπολυτηριανοὺς πολυτέλους πα-
νιάς ὑποθήκης, συγχρωτεῖ τὸν διευθυντήν καὶ τὸ προσ-
πικὸν διὰ τὴν συντελεσθέσιν λαμπράν ἔργων.
Ἐξέ-
ρασεν διαστίως τὰς εὐχαριστίας του πρὸς τὰ μέλη τοῦ
οικητικοῦ συμβουλίου διὰ τὰς ὑπέρ τοῦ καθιδρύματος
ισίρνας των, ὃς καὶ πόλης τοὺς παραθεριστάς τῆς
ουλιασμένης καὶ τοὺς φιλανθρώπους, τοὺς διὰ μεγάλης
ιμπαθείας περιβάλλοντας τὸν ὄρφανοτροφείον. 'Ἐν τέλει
ἔφρασε τὴν εὐαρέσκειαν αὐτῷ πρὸς τὸν ιερόν αληθῶν
ἵσ 'Αρχιεπισκόπης δοτική διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ ἀδια-
πτῶς συνεισφέρει διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ εὐαγγοῦς τού-
τον τῆς ἐκκλησίας καθιδρύματος.

—Μετ' ἐπιβλητικῆς λαρυγγίης ἐνορμάσθη ἐν Τριπό-
λι τῇ 22 Μαΐου ἡ ἕσση τῶν πολιούχων τῆς πόλεως ἀ-
τον ενομαρτύρων Δημητρίου καὶ Παύλου τελεταρχούσιν τοῦ
Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κανουνίας Γρε-
κονοῦ. Μετά τὴν ἐν πομπῇ ἀπὸ τῆς μονῆς Βιρσῶν ὑπὸ¹
ιδρυμένου αὐτῆς πεταφοράν τῶν ιερῶν λειψάνων εἰς
τὸν γαόν τοῦ προφ. 'Ηλιον ἐτελέσθη ὁ μέγας 'Εσπερινὸς
ἵ παρσμονή, τὴν δ' ἐπιούσῃ ἡ θεία λειτουργία, μεθ' ἦν
γένετο ἡ μετὰ τῶν ιερῶν λειψάνων λιτάνευσις προπο-
ιομένης τῆς πουνδαζούσης νεολαίας, καὶ τῆς φιλαρμονί-
ῆς καὶ ἀκολουθούσης τῶν σωματείων μετὰ τῶν σημαντι-
ον, τῶν ἔξαπτερύγων καὶ λεπτόφων καὶ τοῦ ιεροῦ κλή-
ιτος μετὰ τῶν ιερῶν λειψάνων καὶ τῆς εἰκόνος τῶν ἀ-
των, ὅπισθεν τῆς δοτικῆς ἔβαινεν δ. Σεβ. Μητροπολίτης
εριστοιχόμενος διὰ τῶν 'Αρχιεπισκόπων καὶ τῶν δια-
νυτων. Τὴν διῆνην πομπήν, χωροῦσαν ἐν μέσῳ δύο στάχων
ἵσ φρουρᾶς τῆς πόλεως, εἴλεισον αἱ ὄρχαι τῆς πόλεως

—'Ολόκληρον σχεδόν τὸ τελευταῖον τεῦχος τοῦ «Ποι-
ένος» τῆς ιερᾶς Μητροπόλεως Μυτιλήνης είνει ἀφιερω-

μένον αἱ τὴν ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου καὶ
τοῦ κ. ὑπουργοῦ τῶν Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας ἐπίσκε-
ψιν τῆς νήσου, πανηγυρικῶς ἐπραπάσσης τὴν μνήμην τοῦ
πολιούχου Μυτιλήνης ἀγ. Θεοδώρου.

—'Ο Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλιώτιδος 'Ιεζεριτὴ ἐξ
ιδίων καὶ ἐξ εἰσφορῶν ἀπορτίσας ποσὸν ἐκ δρ. 180.000
ιδρυμάτων 'Αντινολογικὸν 'Εργαστηρίου ἐν τῇ ιερᾷ μητρο-
πόλει ἐν Καρδιτσῇ. 'Η ἀκτινοσκόπησις διὰ παρέγκεται δω-
ρεῶν εἰς τὸν ἀπόδοσις, εἰς δὲ τὸν εὐπόρους ἐπὶ μηρῷ
καταβολῆ. Δεδομένον διὰ οἱ πάνοχοντες ἡμέρας δια-
πεισταίνωσι ποδὸς ἀκτινοσκόπησιν εἰς Βόλον καὶ εἰς 'Α-
θήνας, ὑπεβαλλόμενοι εἰς ὑπερόγκους δαπάνας, διὰ τῆς
ιδρύσεως τοῦ ἀκτινολογικοῦ τούτου 'Εργαστηρίου δ. Σεβ.
Θεσσαλιώτιδος πορέστην εἰς τὸν ἀπόδοσις ιδίως πολύτι-
μον ἐκδιόλευσιν.

—'Επὶ ἐφωτίματας τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φιλίππων καὶ
Νεαρέων, ἢνη ἡρθη προγενεστέρα ἀπόφασις τῆς 'Ιερᾶς
Συνόδου, δι' ή; ἀπηγορεύθη τὸ ἐπ' ἐκκλησίας κήρυγμα
εἰς τὸν 'Ιωάννην 'Αρνέλλον καὶ 'Αγαστάπιον Πιέρροιον,
ἢ 'Ιερό Σύνοδος ἀπήντησεν αὐτῷ, διὰ η σχετικὴ ἀπαγο-
ρευτικὴ διαταγὴ τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου ἐξακολουθεῖ ισχύονσα.

—'Εχοδηγήθη ὑπὸ τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου ἀδεια δι' 'Αθήνας
καὶ Λουτρού Μεδάνων μηνιαῖται τῷ Μητροπολίτῃ 'Αργο-
λίδος κ. 'Ιερούθεντος τῷ παρὰ τῇ ί. Μητροπόλει Πατρώων
ιεροκήρουν ἀρχιμ. Δωροθέῳ Πολλαδινῷ. 'Επίσης τῷ
Σεβ. Μητροπολίτῃ Σερρῶν μητιαία ἀπουσίας ἀδεια,
ἵνα ἡγηθῇ ὡρανοτέμης ἐνδρομῆς εἰς 'Αντιον 'Ορος, εἰς
εἰς η ματέγονταν διτε γενικὸς Δι τεκτής Μουσιδονίας μετὰ
καὶ ἀλλων Νομαρχῶν καὶ ἐκεχόντων μελῶν τῆς πόλεως
Σερρῶν. 'Οσαύτοις ἐχορηγήθη δεκαπενθήμερος ἀπονοσίας
ἀδεια τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ Κραταλλήνας δι' 'Αθήνας
διὰ διαφόρους ὑποθέσεις τῇ ι. Μητροπόλεως.

—'Η διαχειρίσισις τοῦ Δελτίου 'Εκκλησίας ἀνετέθη ὑπὸ²
τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου εἰς τὸν Καθηγητὴν κ. Κ. Μπόνην.

—Διά Βασ. Διατάγματος ἀπενεργήθη χάρις ὑπὸ τοῦ
Ποιοτοβαθύτου Συνοδικοῦ Δικαστηρίου εἰς τὸν εἰς κα-
θαίρεσιν καταδεκτικαπέμποντον ιερέα τῆς ιερᾶς Μητροπόλεως
κορυνθίας Ιωάννην Παπαδόπουλον.

—Διά Β. Δ. διωρίσθη ὑψηγητής τοῦ μαθήματος τῆς
Δειπνουργικῆς διαθηγητής κ. Βασιλείου 'Εξοχος.

—Γράφουσιν ἡρεν ἐκ Κυθήρων: 'Κατὰ τὴν ἐν Κυθήροις
διεπομήνη τοῦ δ. Σεβ. Μητροπολίτης ἐλειτούργησεν ἐν
τῷ ιερῷ ιδρύματι τῆς Μυρτιδιτίσσης παρουσίᾳ τοῦ κ. Νομάρχου
'Αττικοφοιωτίσσας καὶ διώλιτης πρὸς ἀπέρισον πλή-
θυνος λαοῦ, τῷ διόποιον βαθύτατη σονεινηησεν. 'Ἐπειτα
παρετέθη γεῦμα καθ' διώλιησον δ. Κυθήρων μηράρχης
τοῦ ι. ιδρυμάτος τὴν μηράλην ἐπὶ τοῦ θηροκευ-
τικοῦ αἰσθήματος τοῦ Κυθηρ. λαοῦ, δ. κ. Γυμνασιάρχης
ιραμάτας καὶ μὲ λαμπρῶν προσκαλίαν δ. ἐκπρόσωπος τῆς
κοινότητος Γυθείου δικηγόρος κ. Ν. Λουμάκος. 'Ο δέ Σε-
βιασμότας τοῦ ιδρυμάτη διὰ τὸν έργον θεοφάνειας Κυθηρίους.
Τὰς ἐπομένας ἡμέρας δ. Σεβ. κατέβη εἰς Καρβουνάδας
διποι καὶ ἐλειτούργησε καὶ μετὰ τὴν τελετὴν τῆς σημαίας
διώληης θεοφάνειας καὶ εἰτένεται παρουσίᾳ καὶ τοῦ κ. Νο-
μάρχου τὴν ἀγ. εἰκόναν τοῦ Πέτρου. 'Ακολούθως μετέβη
εἰς Μυλοπόταμον, εἰς Ποταμόν, εἰς Φράταια, εἰς 'Αγ. Μόνην, εἰς Λειβάδιον, διποι διώληης
μετὰ τελετὴν τῆς Σημαίας καὶ δεῖησιν ὑπὲρ τῶν μαθητῶν
ἐκκατητῆς Κοινότητος. 'Επιθεώρησε διὰ τὰς Σχολέας καὶ
διώληης πρὸς τὸν μαθητάς. Πανταχοῦ παρετέθησαν πρὸς
τιμὴν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου καὶ τοῦ κ. Νομάρχου ἐπί-
σημηα γεῦματα καὶ ηγέρθησαν ἐπίκαιροι ἔνθερμοι προσό-
σις. Τὴν προπαρ. Κυριακὴν παρέθητη μετὰ τοῦ Νομάρχου
εἰς τὰς ἐξετάσεις τῶν Σχολείων καὶ διώληης θεοφάνειας. Τὸ
ἀπόγευμα δὲ τῆς αὐτῆς ημέρας καὶ τὴν ἐπομένην συνε-
χότετησεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Κυθηραϊκοῦ Συνδέσμου διή-
μερον 'Ιερατικὸν Συνέδριον, καθ' δ. διώληης θεοφάνειας
Μητροπολίτης μας, δ. κ. Νομάρχης, δ. κ. Γυμνασιάρχης, δ
δικηγόρος κ. Ιερ. Στάζης, δ. καθηγητής τῶν ιερῶν λαοῖς.
'Αλεξ. Κυριακῆς, δ. καθηγητής κ. Μεναγάκης καὶ ἄλλοι.
Τὴν ἐπομένην, Δευτέραν, ἐτελέσθη ὁρισματικὸν μημονο-
γενών μετασχόντος διποι τοῦ ιεροῦ κλήρου τῆς γῆσου ὑπὲρ
τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας τῆς νήσου τελειωθέντων κληρικιδι-
μον καὶ τῶν προσαπελθόντων πρὸς Κύριον ιερέων τῶν Κυθή-

ρων. Κατ' αύτο δηλησσεν ὁ Μητροπολίτης παγκανητικότατα, ἐπὶ τοῦ δίσκου δὲ τῶν πολλούπων κατέθηκεν ὥδιαν στέφανον ἐκ δάφνης ἡ λογία διδυσκάλισσα Δίς Πλαύων ἀπαγγελεῖσα δρᾶσιν ἐπίκαιον ποιῆμα, ἐκ μέρους δὲ τοῦ λεροῦ ἀλλοφυντὸν τῆς νήσου δὲ αἰδὲ λεγενὸς Σπιριδώνος Καλλιγαρος. Κατὰ τὸ ιερατικὸν Συνέδριον ὁ Σεβ. Μητροπολίτης διμήνιας διὰ μαρζῶν πρὸς τοὺς λεγαλές ἀπέψθεντα πρὸς αὐτοὺς τὸ ποδεῖξας σημαντικάς περὶ ιερατικῆς διατονίας καὶ παθώσις διάγραμμα σαρές παμπαντικῆς διάταξιος. Κατὸ τὴν διαμονὴν του ἐν Κυθήραις ὁ Σεβ. επιστρέψατο διεσπερθῆ μετὰ τῶν προκρίτων τῆς νήσου καὶ δῆμητα τὰς βάσεις τῆς δραγανώσως ἀγαθοεργοῦ θερίματος, μαθητικοῦ συσυντίου καὶ σταθμοῦ πρώτων βοηθειῶν.

—Τὴν παρελθοῦσαν Κεριακὴν (1) ἐγένετο ἔνδειος σύναξις ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑτούς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου 'Ἄγιων Αναργύρων' (Αγριαῆς) τοῦ Βοράτου—Κατηχητοῦ κ. πλ. Μανιλέση παγουσίας τοῦ Μακαριώτατον 'Ἀρχιεπισκόπου' κ. Χρυσοστόμορον πολλῶν ἐπίκλεστῶν μελῶν τῆς ποινείας 'Αθηνῶν, ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων, ἐργοδοτῶν καὶ πλήθεος λαοῦ τῆς ποινούτητος. Οἱ μαθηταὶ καὶ μαθήτραι τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου ἀπηγγέλλουν ὅμοιότατα δράστερικά τοιματα, ἔμαλον μελδικατταῖς τοιματαῖς· «Σὲ ὑμενὸν» καὶ ἄλλα ὕματα, μετὰ τοῦτο δὲ 'Ἐργάτης Κατηχητῆς δηλησσεν ἐπὶ τοῦ θέματος: «Ἐργάτης—Πιστος· ἀνατείνεις τὴν ὁργιάν την ἐργάτου ἀπέναντι τοῦ Ιησοῦ Χριστοῦ, τὰ ὑγραῖα ἀτιτα προκύπτουν εἰς τὸν ἐργατὴν ἐκ τῆς πίστεως καὶ τὴν ὁρείλομπην ἀγάπην πρὸς τὴν ποινήν πατοῦσα. Μετὰ τοῦτο δηλησσεν ὁ Μαρ. 'Αρχιεπίσκοπος διτὶς ἐξῆρε τὴν δρᾶσιν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου εἰπὼν δὲ προτεκτική σέμερα διὰ τὴν ποινήτην τῶν 'Ἄγιων Αναργύρων' οὐ Θεούτης Κατηχητῆς, οὐσιας ἐν τοῖς δράσαις παροπαίσεις τὴν εἰκόναν ἢν εἰδομεν πρὸς ὅλην τὸν μαθητῶν τοῦ 'Ἐλλατῶν δὲ, εἰτε δὲ τῷ η κοινωνίᾳ τῶν 'Αθηνῶν οὐκ ἐκτιμήσῃ δεόντως τὴν δρᾶσιν τοῦ 'Ἐργάτου—Κατηχητοῦ, διτὶς ἀφιερώνει δὲ τοὺς τὰς δυνάμεις διὰ τὴν θηροφευτικὴν ἐξήντησιν τοῦ ἐργάτου τοῦ παρασυρόμενου εἰπὼν διανοῦται καὶ τῆς ποικίλης, δὲ δὲ καὶ ἡ Ἐργάτης τῆς 'Ἐλλαδος ἐργαζεῖ τὴν εὑαρέσκειν τὸντὴς πρὸς αὐτὸν. Μετὰ τοῦτο οἱ μαθηταὶ ἔφαλον τὴν φίμην τοῦ Μακαριώτατος καὶ τὸν ἐθνικὸν ὑμνον.

—Γράφονταν ἡμῖν ἐξ Σύρου: Τὸ ἀπόγευμα τῆς παρελθοῦσας Κεροκαῆς, ἐπὶ τῇ λίζει τοῦ σχολείου τοῦ 1936—37, ἔλυτε χόρδαν, ἐν τῷ ἐνταῦθα μερικοπρεπεῖ λεφθεὶ ναῷ τοῦ ἀγίου Νικολάου, σεμνὴ ἀλλὰ ἐπιβλέποντα εὐστήτη, κατὰ τὴν δοῖαν, ἐπτὸς σύμπτυντος τοῦ κλήρου ὅλης τῆς νήσου, παρέστησαν πάσιν αἱ εντυπιθεῖσαι διοικηταὶ δημοτικοὶ ἀρχαὶ ὡς καὶ ποδεῖνοι τὸν ἔντονον Κεριῶν καὶ πολὺ διαποιοῦσι, διάτι τὸ ἐντὸς βεραμυτάτον χρονικοῦ διατείματος ἐπιτελεσθέντες μέρα τὸν Κατηχητικῶν Σχολείων, τοῖς πᾶσι ἐγένετο ἀνταληπτόν. Ἐν διεπικτικῇ διότεν συρροῇ κόσμου ἐπάλισσαν ἐμπελῶς ὑπὸ τοῦ μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων κατάλληλα τῇ περιστάσει τοστάτη, μετὰ τὸ πέρας τῶν ὅποιων δὲ αρχιμανδρίτης Στύλ. Κορνάρος, ἵεροκηροῦ τῆς μητροπόλεως μας καὶ Γενικὸς Λητῆς τῶν ἐνταῦθα Κατηχητικῶν Σχολείων, ἐκάμε τὸν ἀπολογισμὸν τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου, μὲν ἐνδήλον τὸ συναλογῆμα τῆς ἰανουαριώσεως ανατείχεσε συγχρόνως τὸν στολὸν καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων τὰ ὑποία, ἀποβλέποντα εἰς τὴν κοινωνικὴν διαπατιδηγόησιν τῶν παΐδων, προσφέροντα πράματα ὑψιστας ἐπιτροπας εἰς τὴν κοινωνίαν, ἵ διοτία τόπῳ ἔχει σήμερον δὲ τὸνίδην τοῦ ξέφρυσος τὴν εὐθυνούσην καὶ Μεθοδ. οὐ ἐγένετο δὲ δλοκλήρω τῷ χώρῳ δὲ ἐπηπονεῖσας πανηγυρισμὸς τῆς εορτῆς τῆς πατέρεων τῆς Τοντράκιας εἰς τὴν Σύριαν καὶ τὸν Αἴθανον προστιμόντων τὸν διεπικόντων καὶ τῶν μαθητῶν πάντων τῶν σχολείων, δημοσίων καὶ ιδιωτικῶν, συμπαριλαμβανομένων καὶ τῶν στρατιωτικῶν. Μεγάλαι συγκεντρώσεις καὶ παρελάσεις διεφραγμώθησαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΛΑΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Διηῆλθε διν 'Αθηνῶν ἵνα μετεῖθῇ εἰς τὴν 'Επαρχίαν Εὐρωπαὶν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης: Αεονταεόλεως κ. Χριστοφόρος. Διαστυχώς εἰς αὔτοινην τὸν ὄνταδέμπατος ἐπαδε σοβαρόδην πάτερα τοῦ δεξιοῦ ποδός. Νοιηλεύεται δὲ ἐν τῷ Νοσοκομείῳ τοῦ 'Εργαθοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, οὐ δὲ 'Ιερά Σύνοδος τῆς 'Εργασίας τῆς Ελλάδος ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς Τούτης ἐδεήθη πρὸς τὸν Θεόν ὑπὲρ τῆς ταχείας αὐτοῦ ὄνταροσεως καὶ ἀνέθηκεν εἰς τὸν 'Αρχιερατικόν διποτές ἐκφάσην τὰς εὐχὰς καὶ τὴν συμπάθειαν αὐτῆς.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ

Κατὰ τὰς ἐκ Ρουμανίας εἰδήστας, ζωηρὰ παρατηρεῖται ἡ κομμουνιστικὴ δρᾶσις κυρίως μεταξὺ τῶν ἀνεπιγρέμην τῶν ταξιδιών, τὸ 'Ιαπωνίου δὲ ἀναφέστω πόλεις τὸ διανοητικὸν κέντρον τῆς κομμουνιστικῆς δρᾶστροφής, διδόντως διπολίας πολλὴ ἐδώκει τὸν μεγαλατεύον ἀριθμὸν τῶν κομμουνιστών πανεπιστημιακῶν καθηγητῶν. Οἱ λόγιοι οδηγοί, συγκεντρωθέντες περὶ θρησμένας ἀριστεροφύσιούς ἐφημερίδας καὶ περιοδικά, ἐδημοσιογράφους ἐν πνευματικὸν περιβάλλον δικοιονότεο, οὐδὲν διανοητικὴ δυνατεία, εἰς δὲ τὰ «φιλολογικὰ πορίσματα» τῶν περιγράφουσα τὴν σημειώσην ὡς μητρικὴν κοινωνίαν περιττώλλοντα τὴν αἰδηνόν, 'Εντεῦθεν, καὶ τῇ θυηθεῖσι τὸν ποιητικούς κινητικούς γράφους, ἐμφανίζοντος κομμουνιστικῶν τανάτας ἀταξίας τούλατον τοῦ μηνὸς ἐν πάσαις τοῖς ρουμανικῶν πάλαι, παράγεται ἐν διανοητικῷ χάρος, κατὰ τὸν διπολίον μέλισσαν τὸν διπολίας ἀνέλαβον ν' ἀνταδράσουν τὰ μέλη τῆς ρουμανικῆς 'Ακαδημίας διά συστηματικῶς δραγανωμένους δικοιονότεο πολλούς ποιητικῶν κινητικῶν περιττώλλοντα τὴν ήδη τοῦ πειρατεύοντος πολλούς παραβάτας. Γιόργα, 'Ηδη ὑπέρ τῆς θεντικῆς ἐξηγάνσεως τῆς ἀπονομικτικῆς τούτης ἀ μαρτιώντας προσφέρουν τὴν συμβολὴν των θεντικιστικῶν καὶ χριστιανικῶν περιεδικά.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Τὰ μέλη τῶν δραγανώσεων τῶν ἀθέων ἐλαθον περὶ τὸ Κομιτατικόν τοῦ 'Εσφερικῶν τῆς ἀδειαν νὰ διλοφοροῦν, ἵνα χρησιμοποιεῖν τὰ διπλα ταν «έν περιπτώσει απλατικῆς ἐπιληπτικῆς διέλασσον στοιχειών, διανοητικῆς εἰς μέρα τοῦ έπαληστικῶν διάλλογον περιστώσεων, διανοητικῆς τοῦ θερμού, υπέρ τὴν ήδη τοῦ παθηγητοῦ πολλούς παραβάτας. Γιόργα, 'Ηδη ὑπέρ τῆς θεντικῆς ἐξηγάνσεως τῆς ἀπονομικτικῆς τούτης ἀ μαρτιώντας προσφέρουν τὴν συμβολὴν των θεντικιστικῶν καὶ χριστιανικῶν περιεδικά.

—'Η πρώτη δρωτικὴ προπαγανδιστικὴ πινηματογραφικὴ ταινία ἐπὶ τοῦ θέματος «δὲ Ιερούπολις, δὲ Χριστός, δὲ Μωάρει καὶ δὲ Βούδας» ἵνα κομμουνισταῖς διότεν δισταξεῖται τὴν παραγόντην της ἐνεργείαν τοῦ ἀκρωταρίου τοῦ μηνὸς ἀνηράστησεν τὴν περιεχομένου τῆς. Διὰ τὴν ταινίαν ταύτην ἐδαπανήσαντας τὸν έπατορ, διαβλήτων, ἐχοηπωποιήθησαν δὲ πρὸς καταπαγήν της 4000 ἀνδρῶν. Τὰ Σοβίτετ διέταξαν τὴν χριστιανικὴν της, ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ διέματος διν «δὲ θεός τῶν χριστιανῶν, τῶν δεδομένων καὶ τῶν μαθητῶν μάρτυρων θά είνε αἵθιος όψέποτε τὸ κομμουνιστικόν καθεστως ἥδειτε παγιωθῆ δριστικῶς».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν δύσιων Κερούλλου καὶ Μεθοδ. οὐ ἐγένετο δὲ δλοκλήρω τῷ χώρῳ δὲ ἐπηπονεῖσας πανηγυρισμὸς τῆς εορτῆς τοῦ Τοντράκιας εἰς τὴν Σύριαν καὶ τὸν Αἴθανον προστιμόντων τὸν διεπικόντων καὶ τῶν μαθητῶν πάντων τῶν σχολείων, δημοσίων καὶ ιδιωτικῶν, συμπαριλαμβανομένων καὶ τῶν στρατιωτικῶν. Μεγάλαι συγκεντρώσεις καὶ παρελάσεις διεφραγμώθησαν.

ΑΡΜΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Εἰς ἐξ Αἰγύπτου γενναιούδεωρος 'Αρμένιος λαϊκὸς προσφέρεις 4.000 λίρας στερείλνας πρὸς τὸν Καθολικόν τοῦ Sis, πρωθιεράρχην τῶν ἐκ τῆς ομηρεούντης Τοντράκιας εἰς τὴν Σύριαν καὶ τὸν Αἴθανον προστιμόντων τὸν διεπικόντων χιλιάδων 'Αρμενίων, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἀγορασθῇ ἐκτασίς παραθελασσία μετ' οἰκοδομῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Λιβάνου, ἀποτελοῦσαν ίδιοκτησίαν τῆς ἀμερικανικῆς δραγανώσεως Near East Relief.

ΑΒΥΣΣΙΝΙΑΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

·Πολὺς λόγος ἐγένετο ἐπ' ἐσχάτουν ἐν τῷ τύπῳ περὶ

τῆς εἰς Ρώμην μεταβάσεως τοῦ <Αμπτούνα> Κυρρίλλου – πρωθιεράρχου τῆς ἐν Ἀβγυσσηνίᾳ αἱθιοπικῆς; Ἐκκλησίας, τῆς ἔννοιας τῆς ἑπτακέφωνες τοῦ ταῦτης; καὶ τῶν συνεπιδύν της, Ἐκ Καΐρου, δύον πορφύρανται τὸ πεδίον τῆς κινήσασις ταῦτης ἀνδιβάθρου ἐν τοῖς καπιτακοῖς κύκλοις, ὅπόθεν ἀνέκαθεν προέρχεται ὁ <Αμπτούνα> τῆς Αἴθιοπιας, εἰχε διαδοῦθη ἡ εἰδησις δύο τοῦ ὁ Μακαρ. Κύρριλλος εὐρίσκεται ἐν Βαστίτη ὑπὸ περιορισμὸν ἀγνούμενος νὰ ἐπινενέλθῃ τὴν ἐν Ἀδίσ<το>·<Αμπταμπα> ἔδραν του ἐάν δὲν τῷ ἐπιτραπῇ ή δι' Αἴγυπτου διέλευσίς του. <Ἄλλ> ἐνῷ ἐκ τῶν ἐπισήμων ουματικῶν κύκλων διεψεύδετο ἡ εἰδησις αὐτῇ, ἂν παραλλήλου οἱ καπιτακοί τοῦ Καΐρου κύκλοι εἶδήλουν δύο ὁ <Αμπτούνα> ἐν ἐπιστολῇ του πρὸς τὸν Πατριαρχῆν Κοπτικῆς <Ἐκκλησίας> ἐξέφραζεν ἀφοσίωσιν πρὸς τὴν κυρίαρχον καπετανήν. <Ἐκκλησίαν> καὶ ὄμοιόγει ἀπόλυτον ὑπακοήν εἰς τὰ καλεύσματα αὐτῆς. <Εγενέθεν εἰκάσται δύο τὰ περὶ Ιταλικῆς προσπαθείας πρὸς πλήρη καὶ διατικήν ἀπόσπασιν τῆς αἱθιοπικῆς <Ἐκκλησίας> ἀπὸ τῆς ἐξαρτήσεως αὐτῆς ἐκ τῆς Κοπτικῆς ἢν Αἴγυπτῳ <Ἐκκλησίας> δὲν φαινονται ἔχομενα ἀλληδείσις.

NEA BIBAIA

Georg Florovskij, Westliche Einflüsse in der russischen Theologie, *άνατολων ἐπ τοῦ περιοδικοῦ «Κυρίος»*, εἰδ. ὑπὸ H. Koch, 2 (1937) 1-22.

Ο γνωστός καθηγητής του εν Παρισίοις 'Ρωσικού Θεολογικού 'Ινστιτούτου αίδεσα. Γεώργιος Florovskij ἐδημοσίευσεν ἐπιμηχανήν τὴν ἣν ἐν τῷ Α' πανούθοδος φερολογικῷ Συνεδρίῳ Αθηνῶν γενομένην τῷ 30 Νοεμβρίου 1936 ἀνακαίνωσαν τοὺς περὶ τῶν δυτικῶν ἐπιδιάσεων ἄπει τῆς 'Ρωσικῆς Θεολογίας'. Τὸ σημαντικὸν τοῦτο ζήτημα, τοθὲν ἐν νέου υπὸ τοῦ Α' Συνεδρίου τῆς ὁρθοδόξου Θεολογίας, κατέστη λίαν ἐπίκαιων, ἥφ' ἧς καὶ ἀγένετα ἐπὶ ἔσχάτων ἀντικείμενων ἔρευνας ὑπὸ πλειστῶν ὁρθοδόξων, Θεολόγων. Πάνυ δὲ εὐδόγως διόπι ἐν ἑποχῇ καθ' ἣν ἡ νεωτέρα ὁρθοδόξη Θεολογία, τὴν περιόδον τῆς ἀνάγνωνήτεως αὔτης διαμάουσσα, ἥξεται ἀμιλλωφεμένη ἐν πολλοῖς πρὸς τὴν ἑτερόδοξην, ἥτοι πολὺ φυσικόν, ἀναρρήπτωσα τὸ πρόβλημα τοῦτο, νὰ πεικηνήσῃ τὰς ἀπὸ τῆς ἀλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀσκηθείσας ἐπ' αὐτῆν ὅθενάις ἐπειδήσεις καὶ καθορίσῃ τὸν βαθμὸν αὐτῶν, ἵνα οὖν καθαιρούμενη καὶ ἀπαλλασσομένη κατὰ τὸ δυνατόν τούτων καὶ ἀναβιπτικούμενη ἐν τοῖς διαυγεστάτικος νάμασι τῆς ἀρχαίας Θεολογίας τῶν Ἑλλήνων Πατέρων τῇ: 'Βικλησίας ἐξουμήσης πάλιν πρὸς νέας πνευματικός κατακτήσις μᾶλλα τὰ γνώριμα αὐτῆς θεολογίας ἀδέσψη, ἀπὸ τῶν ἴδιων πηγῶν αὐτῆς ἀντίοσσα καὶ τῇ ἰδίᾳ ὁρθοδόξῃ ἐστιφικῇ διακεκτικῇ χρωμένη.

Περὶ τῶν ἔξωθεν ἐπιδράσεων ἐπὶ τῆς Ρωσικῆς εἰδη-
κῆς Θεολογίας πραγματεύεται ὁ ἐπί ἀμφιλαφεὶ πατέρα
καὶ αὐτοερείδ διακρινόμενος Ρώσος θεολόγος κ. Florovski
περιλήπτηκάθεορον μὲν ἐν τῷ μετά χειρος οἰκεῖῳ μελέτῃ,
ἴντενέστερον δὲ ἐν τῷ νυνεὶ δισσιστεῖ ἐκδυθεγει περι-
ληφθερῷ δρόῳ αὐτοῦ «Puti russkago bogoslovija», Paris
1937. Εν ᾧχῃ ὁ σ. τιθέμενος τὸ πρόβλημα παρατηρεῖ δι-
αι δινάρια επιδράσεις ἐπὶ τῆς Ρωσικῆς Θεολογίας, αἱ
καὶ δὲν ἔχουσιν εἰσέτει μποροῦν ἀερενηθῆ, εἶναι οὐχ ἡτού
πολλαὶ καὶ μεγάλαι. Ἀνάγκη ὅθεν βιωτικῆς καὶ ἀπορ-
ιστικῆς μεταβολῆς ἐν τῇ θεολογικῇ ἔργοσαὶ καὶ ἐπιστεο-
ψής πρός τὰς λησμονῆθεις καὶ ἔγκατταλειφθεῖσας πη-
γάδες τῆς σύντηρης. «Ορθοδοξίας τῶν Πατέρων. Τούτο
διώρις προς τούτην τὴν ἀπάγνησιν τῆς ἀερούσης θεολογικῆς
μεθόδους καὶ ἄγνωστα κατά τῆς Δύσσωσες».

Εἰστορικός είτα είς τὸ θέμα ἀνάγει τὴν ὥρην τῶν δυτικῶν ἐπιδρόσεων ἐπὶ τῆς 'Ρωσικῆς Θεολογίας εἰς τὸ τέλος τοῦ 1^{ου} ΕΙ^η αἰώνος. Θεωροῦμεν καὶ τοῦτο ὡς μίαν τῶν πολλῶν καὶ ὁδυνηρῶν διὰ τὴν 'Οψθόδοξον Ἔκκλησιν καὶ Θεολογίαν συνεπειῶν τῆς καταλύσεως τῆς 'Εβλαγχηκῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας καὶ μετ' αὐτῆς τοῦ τέλους καὶ τῆς ὁδοθόδοξου βιζαντινῆς Θεολογίας. Διότι ἐν ᾧ μέχοι τῆς ἀλλωσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἦ ἐπὶ τῇ θρησκευτικῇ καὶ πνωπυρικῇ κατεστάτεται τῶν 'Ρώσων βυζαντινῆς ἐπιδράσεις ἥτοι μεγίστη, μετὰ ταύτην καὶ ἔπιδράσεις διὰ τοῦ ΙΣΤ^{ου} αἰώνος σημαιούνται σημαντικῆς ὁδοθένης ταύτης, ύποκατασταθείσης διὰ δυτικῶν ἐπιδρόσεων. 'Η

πρώτη δυτική ἀπό της 'Ρώμης ἐπίδρασις ήταν η τελευταντος τοῦ ΙΙ^{ου} αἰῶνος ἐπὶ τῆς οὐνω λεγομένης «Βίβλου τοῦ Γενναδίου», δηλ. τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀρχιεπισκόπου Νομογορόδου Γενναδίου πρώτου πλήρους ἀπαρτισμοῦ τοῦ Σληνίνιου καθικούς τῆς ἁγίας Γρυφῆς, καθ' ὃν τῷ μῷ μέχρι τῆς ἐποχῆς ἔκεινης ἐγένετο τοῦ ἐλληνικοῦ μεταφράσθεντα εἰς τὴν διωστικὴν γλώσσαν ἀγγιογραφικά βιβλία, καὶ συγκεκριμένως τὰ βιβλία τῶν Παρολειπομένων, τὸ γ' τοῦ "Εσδος, τὸ α' καὶ β' τῶν Μακκαβαίων, ἡ Σοφία Σολομῶντος καὶ τὰ διατετρακονιγικά, μετεφράσθησαν οὐνὶ ἐπὶ τοῦ ἐλληνικοῦ, ὅπερ ἐκ τῆς λατινικῆς βουλγέτας, καὶ δῆ τῇ πρωτοβουλίᾳ Δομινικανοῦ τίνος μοναχοῦ ὄνοματι Βενιαμίν. Ή «Β.βλος τοῦ Γενναδίου» ἔχομενυσθεν ἐν μέρει ὧδε βάσις τῆς ἐτεί 1580 γενομένης βίβλου τοῦ "Οστρογόνος, τῆς ἓν μέρους καὶ ἐπὶ τοῦ ἐλληνικοῦ κειμένου στηριχθείσῃ, οὐνὶ δὲ τῆς μέρους σημερον ἐν χρήσαι οὕσης «Β.βλος τῆς Ἐλιανόβατος τοῦ ἔτους 1751

Οὐ μόνον δὲ ὁ ἐπί τῇ; Β-βλον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς 'Ρωσσίης εἰκονογραφίας τοῦ ΙΕ' καὶ ΙΣΓ' αἰώνος καὶ ἐπὶ τῆς ἑλληνιστικῆς λοχιτεκτονικῆς διαπιστοῦται ὅμικανή ἐπέδρασε, πάρα τὴν κατ' αὐτήν, θιδί ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ τῶν εἰκόνων, σημανθεῖται ἀντεδράστην ἐκ μέρους τῶν Ρωσσικῶν ἑλληνιστικῶν δρόχων.

‘Αλλ’ είς σταντεράσ σχέσεις πρός τε τὸν ‘Ρωμαιοκαθολικισμὸν καὶ τὸν Ιεροτεσταντινὸν ἡλθον οἱ ‘Ορθόδοξοι τῆς ΙΣΤ’ ἔκαποντας τηγέδως· ‘Ρωποιας ἥπη ἀπὸ τοῦ τέλους τῆς ΙΣΤ’ έκαποντας τηγέδως· ‘γνωστον, ἐν δὲ τοῖς 1595 ὅλαις χώραις ἡ λαγομέραι· ‘εννωποὺς τῆς Βιένης, καθ’ ἣν ἐκατονταμέρια δυθοδέξων· ‘Ρωμαιονίνον ἐπεσσαθύματα τῇ; κα-
κερφάτου λατινικῆς Οὐδίας, ἔκτοτε δὲ ὑπὸ τὸν οὔτας ἀποληπτήντα· ‘βασιλέα τῶν Ἰητουΐτων· Σιγιοροῦνδον Γ’ καὶ τοὺς διαδόχους του Πολωνίας βασιλεῖς ἡ ‘Ιστορία ἀναφέρει διαινούς διωγμούς τῶν πολυτοπήμων τότε ἐν Πολωνίᾳ· ‘Ορθόδοξων ἐξ μέρους τῶν ‘Ρωμαιοκαθολικῶν καὶ τῶν Οὐδίτων. Ἐντεῦθεν πρὸς διάστασιν τῆς ‘Ορθόδοξεις ενδέθησαν εἰς τὴν ἀδήκοντον ἀνάγκην οἱ ‘Ορθόδοξοι, προτοτεσταντούς τοῦ δουκάδος Κωνσταντίνου Ostrogskij, νὰ συνάψωσι τῷ 1599 ἐν Βίλνῃ πολιτικὴν τινὰ συμμαχίαν (política societas) πετά τῶν ἐν Πολωνίᾳ ὕστατεως ὑπὸ διωγμὸν τελούντων Διαιμαρτυρούμενον, ἵνα σύνεις ὅμοιού ἀγωγούνθων κατὰ τοῦ κενοῦν ἔχθρον καὶ ἀποκριθῶσι τὸν ἄπὸ τῆς ‘Ράμης ἐπαπειλοῦντα αὐτοὺς κίνδυνον τοῦ ἐκλα-
τινισμοῦ. Οὗτοις ὅμως λεληθέως καὶ ἀσυνειδήτως ἤρξατο ἀσκούμενην πρετερευνική τις ἐπ’ αὐτῶν ἐπίδρασις, ἐκδη-
λωθεῖται διίστι ἐν ταῖς ἀντιλατυνικοῖς πολεμικαῖς συγγρα-
φαῖς τῶν ὁρθοδόξων, ἐν αἷς οὐχὶ σπανιως συναντᾶται τις τὴν θέσιν τῶν ζητημάτων καὶ τὴν ἐπιχειρηματολογίαν τῶν Μεσορρυματιών, καὶ κορυφωθεῖται ἐν τῷ λαγομένῳ Λουναράφῳ ‘Ομολογῷ Λουκιάνῳ, Κωνιταντινού-
πόλεως Κυριλλῷ Λουκιάνῳ, αἱ πρὸς τοὺς Καλβινιτάς σχέσεις τοῦ ὄποιος κυρίως δέσον νὰ νοηθῶσιν τὰς τις ὀπό-
πιας ἐπαναλήψεως τῆς πολιτικῆς συμμαχίας τῶν ‘Ορθό-
δοξῶν καὶ τῶν Διαιμαρτυρούμενων κατά τῶν Λαζίγων ἐν
Βίλνῃ, ἔνθα καὶ αὐτὸς ἐπὶ μαρχόν ὡς ἔξορχος τοῦ Πα-
τριάρχου Ἀλεξανδρίας Μελετίου Πηγᾶ ἔθασε καὶ ἐμρέ-
σως συμματέστοκην ἔκτην.

Ἐτέρωθεν δύμας: βαθύτερά και πονητικότερά ύπηρξεν ἐν τῇ νοτιοτείχῳ· Ρωσίδης ἡ ὑπαυτικοθελική ἕπιδρουσις, κατ' ἔξοχὴν ἀποτυπωθεῖσα ἐν τῷ προσώπῳ και τῷ ἔργῳ τοῦ περιφρήμου μεριδοπολιτου Κιέβου Πέτρου Μογιλα. Οὗτος, ἐν τῷ ἔξι ἐνός ἡ γνώσις τῆς διαλογιγραφής, κατέ τῇ, 'Ρώμην και τῇ: Οὐνίας αὐτῆς ὑπέρ τῆς νομικῆς ἀνεξαρτησίας τῆς 'Ορθοδοξίου 'Εκκλησίας, ἐξ ἑτέρου διμως κατὰ λατινικαν πρότυπα ἐποργματικοπέρησ τὴν λειτουργικὴν μεταρρύθμισιν αὐτοῦ, ἴδρυσε τὴν γνωτικὴν σχολὴν του ἐν Κιέβῳ, ἐν τῷ ἀποικίᾳ και ἡ γλώσσου και ἡ ὁργάνωσις και ἡ θεολογία και ἡ καθάλου σθρονεστική ψυχολογία ἥσαν λατινικαί, και τέλος συνέταξε, μετ' ἄλλων πιθανῶς θεολόγων, τὴν 'Ομολογίαν αὐτοῦ. Περὶ τῆς 'Ομολογίας φρονεῖ ὁ σ. Γερ. «Ἐν τῷ συνδόψῃ εἶναι μόνον προσαρμογὴ και οἰονίον τῆς κριτικομοικητικῆς λατινικοῦ ὑλικοῦ.. εἴλαι περισσότερον και ἔγγυτερον συνδεδεμένη μετα τῶν ἀντικοκαθολικῶν συγγραφῶν τῆς ἑποκήης εἰσιενης ἡ μετά τῆς πεντεματικῆς ζωῆς τῆς 'Ορθοδοξίας ἡ τῆς παραδόσεως της ιεραρχίας της Κιέβου.

σεως των ἀνατολικῶν Πατέρων. Διότι ὁ Μογίλας, ἐκτὸς τοῦ παπικοῦ πρωτείου και ἔλλων τινῶν λατινικῶν και νο-
τομνημάτων, δὲν εὑρίσκει μετρεῖν 'Ἀνατολικῆς' και Δυτικῆς
'Ἐκκλησίας' διαφορδέαν τὴν διδασκαλίαν, πιστεύων ὅτι ἐν
αὐταῖς ἐπανθύμισκε τὴν ἀληθή και ἀπαραχάρακτον 'Ορ-
θοδοξίαν.

Ἐκ τῆς λατινιζούσης ὅμως σχολῆς τοῦ Πέτρου Μογίλα ἐπήλθε πληθύς Ῥώσων θεολόγων καὶ λογίων ὑπὸ λατινικὴν τελεούντων ἐπίδρασιν, οἵτινες πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἀργάσθησαν μετὰ ταῦτα ἐπὶ τοῦ Μ. Πέτρου καὶ καθ' ὅλην τὸν ΙΙ^ο αἰώνα ἐν τῇ βροτῷ Ῥώσοις εἶταις ὡς ἀληρητοὶ καὶ συγγραφεῖς, εἴ τα δὲ διδάσκαλοι, ἐν ταῖς κατὰ τὸ παράδειγμα τῆς ἐν Κιέβῳ ἰδρυθείσαις ὑπὸ τοῦ Μ. Πέτρου λατινιζούσαις ἐκκλησιαστικαὶ σχολαῖς ἡ σεμιναρίοις, μηδ' αὐτῆς τῆς περιφήμου «Σλανο-ελληνο-λατινικῆς» Ἀκαδημίας τῆς Μόσχας ἔξαιρουμένης. Οὕτως ἐπήλθε ὑπῆγμά τι ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ συναδήσει καὶ ψυχικῇ διαπασας, οἷονει «Εὐαλῆ πάτερ», καθ' ἃσσον ἡ μὲν ἐπίσημος Ἐκκλησία καὶ δι 'Ερωτικὸς λεός ἐνέμενον στερεόῶς ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ, ἡ δὲ ὑπὸ λατινικὴν ἐπίδρασιν τελοῦσα θεολογία τῶν σχολῶν καὶ τῶν θεολόγων ἀνεπτύσσετο οἰκοδομούμενή οὐχὶ ἐπὶ τὰ πτυχαῖα θεμελιών της, ἀλλ' «ἐπὶ πιστόλων». Παρά ταῦτα ὡδικῶς φαίνεται τοῦ ὅλη πατείδας ἐπὶ τοῦ Μ. Πέτρου ἥτοι μᾶλλουν ψυχολογικός τις καὶ πολειτιστικός ἐκλατηνισμός ἢ θρησκευτικός καὶ θεολογικός τοιοῦτος.

Παραλλήλως ήδεστο ίνσιδων ἐπίδρουσιν ἐπὶ τῆς Ἀρωσί-
κῆς Θεολογίας καὶ ὁ Προτεσταντισμός, ιδιαιτέρα διὰ
τοῦ μεγάλου Ῥώσου θεολόγου Θεοφάνους Προκοποβικίου.
Τούτον δ. σ. χαρακτηρίζεις οὐδὲ ἀνήκοντα εἶδος λαλήσουν εἰς
τὴν προτεσταντικὴν Σχολαστικὴν τὴν: ΙΖ' ἔκαποντας επερι-
θος: «Ἐδέν οὐτετο μόνον ὑπὸ τὴν ἐπίδρουσιν τοῦ Προτε-
σταντισμοῦ, ἀλλ᾽ ἡτο ἀπλῶς διαμαρτυρόμενος» τὰ ἔργα
του θὰ ἡδύναντο νῦν εὑρωσιν ἀκωλύτως μιαν θεῖσιν ἥπι τῆς
Ιστορίας τῆς γερμανικῆς θεολογίας τῆς ἐποχῆς τῆς Μεταρ-
οθυμίσεως καὶ, ἐάν δὲν ἔτρεφον τὸ θύμονα Ῥώσους ἐπι-
σκόπουν, θὰ διπλεύει κατὰ φυσικήτατον λόγον ν' ἀναζητη-
θῇ δι συγγραφεῖς αὐτῶν μετεικὺν τῶν καθηγητῶν οἰασδή-
ποτε εὐαγγελικῆς θεολογικῆς σχολῆς... Τὴν Ορθοδοξίαν
ἔβλεπεν ὁ Θεοφάνης, οὗτος εἰνεῖν, ἐπὶ ἐνίκαρεις διὰ τῆς
Εὐρώπης, χωρὶς νῦν γινώσκει καὶ αἰσθάνηται ταῦτην ἐστ-
ρειχάται». Ήδε γινώσκει δὲ ἡ ἐπίδρασις τοῦ Θεοφάνους
Προκοποβικίου ἐν Ῥωσίᾳ ἕκατησες μεγίστῃ τοῦτον ἐμι-
μήθησαν καὶ πολλοὶ ἀλλοι Ρώσοι θεολόγοι, γράψαντες,
ἅς καὶ ἐκενούς, θεολογικά συγγράμματα, καὶ δὴ καὶ δι-
δακτικά βιβλία κατὰ προτεσταντικό πρότυπον ἐν ταῖς
παριστορέαις ἐκκλησιαστικ.τε. σχολαῖς καὶ ἀκαδημίαις
τῆς Ρωσίας κατὰ τὸ β' ἥμισον τῆς ΙΗ οὐκαποντατεριόδιος
ἡ διδασκαλία ἐγίνετο ἐπὶ τῷ βάσει προτεσταντικῶν διδα-
κτικῶν ἔγγειωδίων καὶ ἔστιν ὅτε ἐν τῇ λατινικῇ γλώσσῃ
τούτων. Αλληδες εὐνικόμενα ποδ μιᾶς «τεραστίας ψευ-
δομορφώσεως τῆς ὀρθοδοξίου σκέψεως» οἱ ἡ-
γακάδοντο νὰ σκέπτωνται κατὰ οὐσιωδῶς ἔννας κατηγο-
ρίας καὶ νὰ ἐκφράζωνται δύ' ἀσυνήθων ἔννοιῶν. Αἱ δὲ
ἄπο τοῦ Μ. Πέτρου λατινίζουσι ἐκκλησιαστικοὶ σχολαῖ
μετερρυθμίσθησαν ἐπὶ τούτον «Αλλεξάνδρον εἰς σχολάς,
ἐν αἷς ἡ λεπτικὴ αἰχμαλωσία εὐχροῶς ἥδυνθήθη ν' ἀντι-
κατασταθῆ ὑπὸ τῆς γερμανικῆς καὶ τῆς ἀγγλικῆς» μόνον
ἐν τῷ Θεόν τοῦ Σχολαστικοῦ ἀνεψφύη ἀκίνδυνος τοῦ
Μυστικισμοῦ καὶ τῇ γερμανικῇ Θεοσοφίᾳ».

Αξέον δ' ίδιαιτέρως ἔξεσθεις είναν διτὶ οὐδὲ αὐτοὶ οἱ ἐπιφανεῖς μητροπολῖται Μόσχας καὶ ἐκ τῶν μεγαλυτέρων Ῥώσων θεολόγων Πλάτων καὶ Φιλάρετος ἡγενέντελᾶς ἕκοντα πάσης ἔξιθεν καὶ δὴ προτεταντικῆς ἐπιδράσεως. Οὐδέν ητον δῆμος ὁ μὲν Πλάτων, ὁ Πλέτρος Μογίλιας τῆς Ἀκαδημίας τῆς Μόσχας, κατέλιπε τὸ πρῶτον δοκίμιον ὄρθροδέξιον Θεολογικοῦ συστήματος ἐν ὁμαδικῇ γλώσσῃ, μετὰ δὲ τοῦ Φιλαρέτου, τοῦ μεγαλυτέρου ίσως Ῥώσου θεολόγου τῆς παροφχημένης ἐποχῆς, ἀρχεται ἐν τῇ Ῥωσικῇ Θεολογίᾳ ἢ ἀληθῆς ὑπερονίκησις πασῶν τῶν διτεκμῆν ὅμως απαθανάτων τε καὶ προτεταντικῶν—ἐπιδράσεων, διὰ τῆς ἐπιστροφῆς καὶ προσφυγῆς πρὸς τοὺς Πατέρας τῆς ὄρθροδέξιον Ἐκκλησίας. Μετὰ ταῦτα καὶ ίδιως περὶ τὰ τέλη τοῦ πτεροθύρους αἰδίνως ὑδότες τῷ Ρώσῳ

Θεολόγων ἡτο οὐχὶ πλέον ἡ σχολαστική, ἀλλὰ ἡ «εἰστοική μεθοδος», ως π. χ. διαπιστοῦται παρὰ τῷ ἐπισκόπῳ Σιλβέστρῳ.

Τέλος ίσχυράν ἐπίδρασιν ἔπει τῆς 'Ρωσικῆς Θεολογίας ήσκησε καὶ ἡ γεμανική ιδεαλιστικὴ φιλοσοφία, αύτῳ δὲ ἐδημουργήθη ἐν ταῖς θεολογίαις 'Ακαδημίσιες ηδησκευτικοφιλαδειρικότες ήδειαλιστικής ἐντεῦθεν καὶ γεννήτεροι τινές 'Ρώσους δογματικοὶ ταῖς ἀποκαλυψμέναις ἀληθείαις τῆς πίστεως πειρῶνται νῦν δικαιώσωσι καὶ φιλοσοφιῶς, γράφοντας φιλοσαφικάς Δογματικάς. Μείζονα διπέρασιν τῆς συγγράφοντος φιλοσοφίας ὑπέστησαν δὲ Chomjakov καὶ δὲ Vlad. Solov'iev μετὰ τῆς σχολῆς του.

Τοιαυταὶ περίποιον ὑπῆρξεν αἱ ξέναι ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς Ῥωσικῆς ὁρθοδόξου θεολογίας. Αὗται ὅμως δὲν ἦγαν κυρίως εἰπεῖν ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς Ὀρθοδοξίας, οὐδὲν ἔχουν νὰ καταστρέψωσι τὴν ἐνότητα αὐτῆς· αἱ Ὁρθοδοξία οὐ μειναν ἀναλλοίωτος. Οἱ τύποι καὶ αἱ κατηγορίαι καὶ τὰ ζητήματα τῆς δυτικής Θεολογίας δὲν κάβεται τοις ξῶν περιεχόμενον διὰ τὴν Ἀνατολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ Θεολογίαν. Πολλῷ μᾶλλον διπλεύση τῶν ξῶν τούτων ἐπιδράσεων δέοντα· ἀλλακτικών των γραγικόν τι δηγματικά ἐν τῷ ὁρθοδόξῳ συνειδήσοι, δύσηχρόν τι σχίσμα μεταξὺ θεολογίας καὶ εὐσεβίας, μεταξύ θεολογικῆς σχολῆς καὶ ἔκκλησιας-στικῆς ζωῆς; μεταξύ θεολογικῆς σκέψεως καὶ τῆς πίστεως τοῦ ὁρθοδόξου λαοῦ. Παιρήγορον δύμας εἶναι δι τοις δυτικαῖς ἐπιδράσεις ἐπὶ τῆς Ῥωσικής Θεολογίας ηὗξεν τὴη δημιουργικῆς εποχῆς τοῦ Φιλορεύσιον βαθμιαίων· υπερφυτώμενων. Θά κατατυπηθῶσι δέ διοσκεδῶς δια τῆς πλήρους καὶ δημιουργικῆς ἐπιστροφῆς τῆς ὁρθοδόξου Θεολογίας πρὸς τὰς πηγὰς καὶ τὰς βάσεις τῶν Πατέρων τῆς ἀκαληπτίας, πρὸς τὰ ίδια ὅρχοντα βάθη αὐτῆς, τοῦθ' ὥσπερ θέλει εἰσθαι τὰ δραστικώτερον «ἄντιπτόμακρον» κατὰ τὸν ἐμφανῶν καὶ μάκρων, τῶν γγωστῶν καὶ ἀγνώστων «ὕστικῶν δηλητηριάσθων». Ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, «ἡ ὁρθοδόξος Θεολογία κακέληται ν' ἀκαντήσῃ εἰς τὰ δυτικά ζητήματα ἀπὸ τὰ βάθη τῶν ιδιών αὐτῆς ἀδιακόπων ἐμπαιριῶν καὶ εἰς τὰς ὄμφατα λαταρεύσεις τῆς δυσικῆς σκέψως ν' ὀντιταραριθέσης τὴν ἀναλλοίωτον ἀλλήθειαν τῆς τῶν Πατέρων Ὁρθοδοξίας».

Τοιούτον είναι τὸ περιγόρδων τῆς μετὰ γείρας μελέτης τοῦ ἐγκρίτου 'Ρώσου Θεολόγου κ. Elorovskij. 'Ἐν ταῖς δίλγας οείσιν αὐτῆς κατάρθωσεν ἀναμψιθήτως σ. μετά βαθείας γνῶσεως τῆς 'Ρώσαικῆς Θεολογίας καὶ σπανίς ἀντικεννωπούσητος καὶ ἐπιστημονικῆς ἡμβούλευσις ἐν γενικαῖς γραμμαῖς νὰ παρθένη ἡμίν ὅπεροισην εἰκόνα τῶν δυτικῶν ἐπιδράσεων ἐπὶ τῆς 'Ρώσαικῆς ὁρθοδόξου θεολογίας. Εὐδόχησον δὲ δι τὴς προφακολούθησις καὶ γνῶντας αὐτῶν είναια διδασκαλικάτη, τοσοῦτη μᾶλλον δισφικαρδόμουσι ἐπιδράσεις, εἰ καὶ οὐχὶ βεβαίως ἐν τῷ αὐτῷ ἐπέτασσι, ἡγανθίησαν καὶ ἐπὶ τῆς ἀντιστοίχου Ἑλληνικῆς ὁρθοδόξου θεολογίας μετά τὴν ἀλωσιν, ἢ ἔρευνα τῶν ὄποιων καὶ κυρίως ἡ ὄλοσχερη; ὑπονιεπησις ἀπόκειται ἡμῖν τοῖς Ἑλληνι θεολόγοις. Δέον δμας νὰ ἔξαρθῃ τὸ γεγονός, δι ταρά τὴν πραγματικότητα την ἔξιθαν ἐπιδράσεων, αὗται είναι αὐρίως ἐπιδράσεις οὐδὲ ἐπὶ τῆς ἐπιτημού δυδασκαλίας τῆς 'Ανατολικῆς Ἑκκλησίας, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους θεολόγων καὶ συγγραφέων αὐτῆς, φαίνονται δὲ οὖσαι μᾶλλον περιφερειακαὶ καὶ ἔνικαν μόνον φραστικαὶ καὶ δλως ἐπουσιώδεις καὶ αὐδηλαριτοι. Τούτῳ κυρίως λέγονται προκατεμένου περὶ τῶν δυτικῶν ἐπιδράσεων ἐπὶ τῶν κατὰ συνθήκην λαγωνικῶν συμβολικῶν βιβλίων τῆς ἡμετέρας 'Εκκλησίας τοῦ IZ' οἰλῶνος καὶ πρὸ πάντων ἐπὶ τῶν ἔξ αὐτῶν ἐγκυροτέρων, ησοι τῶν ὁρθοδόξων 'Ομοιογάνων τοῦ Μογιλα καὶ τοῦ Δοσιθέου. Αὕτα, καθ' ἡμέρας, πάρα τὴν ἀκαραγγωρίστον διωματοκαθολικήν ἀπ' αὐτῶν ἐπιδρασιν καὶ τὰς ἀλλας ἀτελειας καὶ ἀλλεπαγμένας τῆς ἐποχῆς ἐν τῇ ἡγράφησαν, ἀποκανέουσιν οὐδὲν ἥτετον ἐν τῷ συνδλω αὐτῶν τὸ γγήπιον ὁρθοδόξου πνεῦμα. 'Ακριβῶς δὲ τὸ καθήκον τῆς νεωτέρως 'Ορθοδόξου Θεολογίας είναι νὰ ἔρευνήσῃ βαθείως καὶ παμμερῶς τὰς ἐκθέσεις ἐκείνες τῆς δροδόξου πτεσών καὶ καθορίσῃ ἐπακριβῶς τὰς ἐπὶ αὐτῶν καιρικαὶς λατινικαὶς ἡ προτεταντες ἀπό της ἐπιδράσεις δι, καὶ τὸν βαθμὸν αὐτῶν, ἵνα οὔτε δυνητῆς ἔτοι τὸ φῶς τῆς ἀγίας Γραφῆς καὶ τῆς ὁρθοδόξου

παραδόσεως νὰ διαχωρίσῃ τὸ ἐν αὐταῖς ἑτερόδοξον ἀπὸ τοῦ ὁρθοδόξου, τὸ ὅθιστον καὶ καινοφανὲς ἀπὸ τὸ ἕδιον καὶ θάπειον τὸν ἐν ὅρθοδόξῳ αὐθολικῷ 'Ἐκκλησίᾳ πιστεύομενον καὶ διδασκόμενον'. Τοῦτο δὲ καθιστάται αὐτὸν μᾶλλον ἀναγκαῖον καὶ ἐπιτακτικόν, λαμβανομένου ὥπ' ὅψεις διτο πολιούτεροι καὶ νεώτεροι ἑτερόδοξοι συγγραφεῖς Συμβολικῶν, ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἐκθέσεων πίστεως, τῶν καὶ ὅθιστα πρότυπα ὡμαρτημένως δῶταις χραστηρισθεισῶν ὡς συμβολικῶν βιβλίων τῆς 'Ἀνατολικῆς' Ἐκκλησίας, στηριζθέντες, ἐφιλιοτέρχυνταν πόρωθεν καὶ ἀνενεβαθέσαις καὶ ἀκομβρίους γνώσεως τῆς; 'Ορθοδόξου' Ἐκκλησίας καὶ Θεολογίας ὠχράντινα καὶ ἐν πολλοῖς τελετῶις ἀγνώριστον τὴν εἰκόνα τῆς 'Ορθοδοξίας', Ἐντεῦθεν ἀρα η νεωτέρα δορθόδοξος Θεολογία κακέληται ν' ἀποκαταστήσῃ, Ιδιαίτερα πρὸ τῶν ἐσερχοδόξων, τὴς 'Ορθοδοξίαν ἔν τῷ ἀρχικῷ ἐκπάγλῳ καλλίτει καὶ τῇ ἀποστολικῇ καὶ παροιστικῇ καθαρότην καὶ λαμπρότητιν αὐτῆς.

I. N. ΚΑΡΜΙΡΗΣ

«ΘΕΟΔΟΓΙΑ», Εξεδόθη τὸ τεῦχος 'Ιανουαρίου—Ιουνίου 1937. Περιεχόμενα: Τὸ ἑορτολόγιον τῆς 'Ορθοδόξου Ἐκκλησίας ἐξάποψεως ἡμερολογιακῆς ὑπὸ Σωφρονίου Εὐστρατιάδου Πρ. Αεστοπόλεως.—'Η Τετράτη Οἰκουμενική Σύνοδος ἐν Χαλκηδόνι 451 ὑπὸ Ἀδαμαντίου Ν., Διαμαντοπούλου Καθηγητοῦ.—'Εγκάμιον εἰς 'Οσον 'Αθανάσιον τὸν ἀν τῷ 'Αθώ ὑπὸ Παντελέμονος Μοναχοῦ Ααυρώτου.—'Η μονὴ Κηπουρίων ἐν Κεφαλληνίᾳ ὑπὸ Ν. Ι. Γιαννοπούλου.—Τὸ Ε' Διαθνὲς Βυζαντινὸν Συνέδριον ὑπὸ Εὐδόγιου Κουβίλα Δανιηάτου (νῦν Μητροπολίτον Κορινθίας).—Καισαρίου Δαπόγτα, Επιστολαὶ ποὺς τὸν Πατριάρχην Καλλίνικον Γ' ὑπὸ Γ. Δεληγμάνην καθηγητοῦ.—Σαμουήλ Μητροπολίτης Αιγίνης, ὑπὸ Χρυσοστόμου Σ. Μπούνα.—Κυδωνίας Μαρτυρινανός ὑπὸ Νικολάου Β. τ. Τωμαδάκη.—Κριτικὸν καὶ Βιβλιογραφικὸν Διάτιον, ὑπὸ Ἀρχιεπ. Αθηνῶν Χρυσοστόμου, Π. Μηραρτιώτου καὶ 'Ιερο. Κοτσώνη.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Δηλοῦται ὅτι ἐν τῇ Ἱερῷ Συνόδῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος οὐδεμία συζήτησις ἔγενετο περὶ τῶν κτημάτων τῶν Ἱερῶν Μονῶν. Μεγάλου Σπηλαίου καὶ Ἀγίας Δαύρας, τῶν κειμένων ἐν Κωνσταντινούπολι. Πάντα δὲ τὰ δημοσίευθέντα σχετικά εἰς ἐφημερίδας τῆς Κωνσταντινουπόλεως τυγχάνουσιν ἀπολύτως ἀβότιμα.

(Ἐκ τοῦ Γραμματοῦ τῆς Ἱερᾶς Συγκόδιου)

ПРОКЛРУЕІМ

‘Η Ιερά Σύνοδος επιθυμοῦσα δηπως καὶ οἱ προσερχόμενοι εἰς τὸ Μυστήριον τῆς Ἰ. Ἐξομολόγησας καὶ οἱ ἔξομολογοῦντες πνευματικοὶ ἔχοντες ‘Οὐηγόν, αὗται μὲν διὰ τὸν τρόπον τῆς ἐκτέλεσίου τοῦ Μυστηρίου καὶ τῆς παροχῆς νοῦθεσιῶν, ἔκτινοι δὲ διὰ τὴν προστήκουσαν προπαρασκευὴν καὶ προσέλευσιν εἰς τὸ Μυστήριον, προπορθόνσει διαγνωσμὸν διὰ τὴν συγγράφην δύο ‘Οδηγῶν, ἃ τοις ‘Οδηγοῦ διὰ τοὺς ἔξομολογούμενούς καὶ ‘Οδηγοῦ διὰ τοὺς ἔξομολογούμενος πνευματικούς. Τὰ ὑποβληθησόμενα εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Ιερᾶς Συνόδου χειρογραφά δέδον γὰρ μὴ φέροισι τὸ δημόρα τὸ οὐ συγγραφεώς, ἀλλὰ χωρίον τὰ ἐκ τῆς ‘Ἄγιας Γραφῆς καὶ ὡρισμένον τινά ἀριθμὸν πολυψήφιον ἀναγνωραμένων τοῦ τα χωρίου καὶ τοῦ ἀριθμοῦ καὶ ἐπὶ κλειστοῦ φακέλλου, φέροντος ἐντός τὸ δημόρα τοῦ συγγραφέως. Χρόνος υποβολῆς τῶν χαρογραφών, ὃν ἡ ἐκτασίς ἐπαφείται εἰς τοὺς συγγραφεῖς, δοξεῖται ἡ 16 προσεχοῦς μηνὸς Σεπτεμβρίου. Εἰδίκη Ἐπιτοκοπὴ ἐξ ‘Αρχιερέων θα κοίνη τὰ ὑποβληθησόμενα ἔργα. Εἰς τοὺς συγγραφεῖς ἐκτέρους τῶν ἐγκριθησμένων ‘Οδηγῶν δοῦλος ταῦς ἀδικοβίῃ ἀνά 15.000 δραχμῶν. Οἱ ἐγκριθησόμενοι ‘Οδηγοὶ τῶν ἔξομολογούμενων καὶ ἔξομολογούμενών δημοσιευθησόντων ὑπὸ τῆς Ιερᾶς Συνόδου πρός κρήσην τῶν πνευματικῶν πατέρων καὶ ταῦ χριστιανῶν πληρωματος.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου)

ПАРАРТНІМА

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

·Αρχιεπισκοπή Αθηνών·

Λαβόντες ύπ' ὅψιν νομίμως δεδικιασιολογημένην αἰτησιν τῆς ἑνοριακῆς ἐπιτροπίας τοῦ εὐναυπάκτου. Ι. ναοῦ τοῦ ὄντος Κυριακού τοῦ Οὐρονοίας, παρατατένομεν ἐπὶ ἔνα βισέτου μῆνα τὴν προθεσμίαν πρὸς ὀντακήρυξιν ὑποψηφίων διὰ τὴν πλήρωσιν τῆς χρησεούσης θέσσων. ἐνὸς ἐφημερίου τοῦ ἐν λόγῳ φ. ι., ναοῦ καὶ καλούμενην τοῦ βουλομένους νὰ καταλάβηται τὴν ἐφωμαρικὴν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, διπλῶς μέχρι τῆς 8ης τοῦ προστιθοῦντος μηνὸς Αὔγουστου ἐ. δ. ὑποβάλλωσιν ἡμεῖν τὰ σχετικά πιστοποιητικά αὐτῶν διὰ τὰ περαιτέρω. Ἐν 'Αθηναῖς τῇ 29 Ιουλίου 1937.

I Μυροάπειδες Σίενη

Ι. Ιαχερούπολης Άνω
Καλοσῦμεν πάντας τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 82
τοῦ καθικοποιηθέντος νόμου 5489 ἀπαιτούμενα ποσοσάντα
καὶ βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν ιενὴν δργαγικήν
θέσιν ἐφημερίου τοῦ λεροῦ ναοῦ ἀγίου Ἰωάννου Λαμβα-
δίου διπάς ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς θημιστικόντας τοῦ πα-
ρόντος ὑποβάλλωσιν ἡδὲ πατανὰ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83
τοῦ αὐτοῦ νόμου προβλεπόμενα δικαιολογητικά ἔγγραφα.
Ἐν Χίῳ τῷ 26 Ἰανουαρίου 1837 † 'Ο Χίου' Ιωακείμ.

Μητρόπολις Λήμνου

— Εχοντες υπ' θύψα τα ἀρθρον 82 παραγγ. 3 τοῦ νόμου 5439 «κεφι καθημοποήσεως τῶν περὶ οἰνοῖς κ.λ.π. Ισχυσθεῖσαν διατάξεων» καλούμεν τὸν βούλομένους γὰ καταλέθωσι τὰς κεντρικές θέματας Καμμίνων, Πεσπερόγονος, Ἀγγαρώνων, Κονδιᾶ καὶ Τσιμανδρίων τῆς θεοσύνης τοῦ ήματος ἐπαρχίας, δικαὶος ἐντὸς μηνὸς ἄπο σήμερον υποβιβλώσαντι εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς καθ' ήματος Ιεράς Μητροπόλεως τὸν ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 83 τοῦ αὐτοῦ νόμου οὕτου μανα Δικαιολογητικά, ἵνα προδίδηται εἰς ἀγαθὴν έντιμην ψηφίων. Ἐν Δήμῳ τῇ 30 Ιουνίου 1937.

† Ο Δήμου Στέφανος

I. Μητρόπολις Κορινθίας
Καλοῦνται οἱ βιωσανοὶ νὰ καταλάβωσιν τὴν ιενήν
θέσιν ἐψημερίου τῶν Ιερῶν ἡ Κοιμ. τῆς Θεοτόκου
καὶ ὁ ἄγ. Βασίλειος τῆς ἔνοριας Καρυατίνων—Καρυᾶς,
διπλαῖς ἑντός ἐνὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ
ἐκ τοῦ νόμου 5439 δόριζόμενα δικαιολογητικά προκαταμένον
ν' ἀνακηρυξθεντεν αὐτοῦν ὑποψήφιους πόρος ἐκλογήν ἐφη-
μερίου τῆς ἐν λόγῳ ἔνοριας. Ἐν Κορινθῷ τῇ 20· Ιουνίου
1937.

AIA TOYS ή.ν. ΣΥΝΑΡΩΜΗΤΑΣ

କାହିଁ ଏକ ପାଦରେ ଉପରେ

Παρακαλούνται οι κ. κ. συνοδούμενοι, όπως εφαπτόμενοι μάζα στην παρέλαση, να διατηρήσουν την αρχή της στον περίπατο της παρέλασης.

Ἐπειδὴ τινὲς τῶν κ. κ. συνδρομητῶν δὲν ἔχουσι τακτοποιήσει οὐδὲ παλαιοτέρων ἐτῶν. τὰς διφειλάς των, παρακαλοῦνται διὰ τελεταίαν φοράν ὅπως σπεύσωσι νὰ ἐμβάσωσι τὰς διφειλομένας συνδρομάς των, ἀλλως θέλει διακοπῆ ή πρός αὐτοὺς ἀποστολὴ τοῦ ωφέλου.

“ΕΚΚΛΗΣΙΑ..”

ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΔΙΑΤΟΝΙΩΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΟΣ

Διευθύνουσα Ἐπιτροπεία:

† 'O 'Αθηνῶν γεροκόποις

•Ο Κίτρους ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ПОДГАРНОЕ